

სპეციალური
საგამოძიებო
სამსახური

სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის I კვარტალური ანგარიში საანგარიშო პერიოდი მარტი-აპრილი-მაისი

2022

სპეციალური
საგამოძიებო
სამსახური

ს ა რ ჩ ე ვ ი

1. საანგარიშო პერიოდის მიღწევები	7
განხორციელებული და მიმდინარე ღონისძიებები	7
1.1. ინსტიტუციური და ორგანიზაციული განვითარება	7
1.2. საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულება და გამჭვირვალობა	13
1.3. თანამშრომლობა	18
1.3.1 არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა	18
1.3.2 საერთაშორისო თანამშრომლობა	18
1.3.3 სახალხო დამცველთან თანამშრომლობა	19
1.3.4 საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობა	20
2. ფინანსური ანგარიშგება	21
3. საანგარიშო პერიოდის სტატისტიკა	22
3.1 მარტი-მაისის სტატისტიკა	24
3.2 „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა	32
I. მიღებული შეტყობინებები	32
II. გამოძიების დაწყება	37
III. შესაძლო დანაშაულის გარემოებები	42

IV.	სისხლისსამართლებრივი დევნა.....	43
V.	მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები.....	45
VI.	გამოძიების შეწყვეტა	45
3.3.	„სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა	46
I.	მიღებული შეტყობინებები	46
II.	გამოძიების დაწყება	49
III.	სისხლისსამართლებრივი დევნა.....	52
IV.	მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები	53
V.	გამოძიების შეწყვეტა.....	54
3.4.	„სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა	54
I.	მიღებული შეტყობინებები	54
II.	გამოძიების დაწყება	57
III.	შესაძლო დანაშაულის გარემოებები.....	59
IV.	სისხლისსამართლებრივი დევნა.....	61
V.	მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები.....	62
VI.	გამოძიების შეწყვეტა	63
	დასაბუთებული წინადადებები გენერალურ პროკურატურას	63

4. მონაცემები სისხლის სამართლის საქმეებზე სახალხო დამცველის მიერ გამოთხოვილი ინფორმაციის გაცემის შესახებ	65
5. ახლო მომავლის გეგმები	65
5.1. სამოხელეო დანაშაულის პრევენციის საბჭოს შექმნა	65
5.2 ადამიანის უფლებების დაცვის დამატებითი გარანტიების შექმნა	66
5.2.1 დაზარალებულთა/მსხვერპლთა ჩართულობა საგამოძიებო პროცესში	67
5.2.2 დაცვის სპეციალური ღონისძიებების ეფექტური გამოყენების ხელშეწყობა	67
5.3 ერთიანი საგამოძიებო პოლიტიკის დანერგვა	68
5.4 დონორი ორგანიზაციების საკოორდინაციო მექანიზმის შექმნა	69
5.5 ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის გაზრდა	69

წინასიტყვაობა

მოხელის მიერ ჩადენილი ძალადობრივი დანაშაულებისა და არასათანადო მოპყრობის ფაქტების ეფექტური, დროული და დამოუკიდებელი გამოძიება ქვეყნის დემოკრატიული განვითარების და ადამიანის უფლებათა დაცვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა. ამ მიზნის უზრუნველსაყოფად დამოუკიდებელი საგამოძიებო ორგანოს შექმნა საზოგადოების მოთხოვნა და საქართველოს მიერ ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ერთ-ერთი ვალდებულება იყო.

„საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების 2017-2020 წლების დღის წესრიგის“ თანახმად, ქვეყანამ აიღო ვალდებულება საერთაშორისო ვალდებულებების სათანადოდ შესრულების გზით, არასათანადო მოპყრობასთან ბრძოლის მიზნით განახორციელოს ეფექტიანი რეფორმები, რისი გამოხატულებაც იყო 2019 წლის 1 ნოემბერს სახელმწიფო ინსპექტორის საგამოძიებო სამსახურის შექმნა, ხოლო 2022 წლის 1 მარტიდან¹ დამოუკიდებელი ორგანოს - სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ამოქმედება.

დამოუკიდებელი საგამოძიებო სამსახურის მისიაა განამტკიცოს და ახალ სიმაღლეზე აიყვანოს ადამიანის უფლებრივი მდგომარეობა ქვეყანაში, შექმნას არასათანადო მოპყრობის მსხვერპლთა დაცვის გარანტიები, აღნიშნული ტიპის დანაშაულებზე სწრაფი და დამოუკიდებელი გამოძიებით მოახდინოს სამართლებრივი რეაგირება, გააჩინოს აღქმა საზოგადოებაში, რომ მოქალაქეები დაცული არიან სამართალდამცავების მხრიდან გადაჭარბებული, არაპროპორციული და უკანონო ძალის გამოყენებისგან და თავის მხრივ დადებითი

¹ <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/4276790?publication=6;>

ეფექტი იქონიოს სამართალდაცავ ორგანოებზე, სისტემის გაჯანსაღების, ევროპული სტანდარტებით სისტემის განვითარების და ეფექტური ფუნქციონირების კუთხით.

2022 წლის 1 მარტიდან სამსახური იძიებს არამხოლოდ სამსახურებრივი უფლებამოსილების განხორციელების დროს ჩადენილ არასათანადო მოპყრობის ფაქტებს, არამედ იმ ძალადობრივ დანაშაულებსაც, რომლებიც ჩადენილია სამართალდაცავების მიერ და არ არის დაკავშირებული სამსახურებრივი უფლებამოსილების შესრულებასთან. კანონში განხორციელებული ცვლილების თანახმად, სამსახურის ქვემდებარეობას სამართალდაცავების მიერ არასამსახურებრივად ჩადენილი 28 დანაშაული (მუხლი) დაემატა. გარდა ამისა, სამსახურის საგამოძიებო ქვემდებარეობა გაიზარდა ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის თავში მოცემული 12 მუხლით, რომლებიც ეხება როგორც ადამიანის პირადი ცხოვრების თავისუფლებასა და ხელშეუხებლობას, ჟურნალისტურ საქმიანობაში ხელის შეშლას, დევნას და სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვას, ასევე არჩევნებთან და ამომრჩევლის ნების გამოვლენასთან დაკავშირებულ დანაშაულებს, სადაც დანაშაულის სუბიექტი შესაძლოა იყოს როგორც საჯარო მოხელე, ასევე მოქალაქეც. აღნიშნული ცხადყოფს, რომ სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის დატვირთვა გაცილებით გაიზარდა დღევანდელ მოცემულობასთან შედარებით, რაც თავის მხრივ სამსახურისთვის დიდ გამოწვევას წარმოადგენს და ამ გამოწვევასთან გასამკლავებლად შესაბამისი ნაბიჯების გადადგმას საჭიროებს.

1. საანგარიშო პერიოდის მიღწევები განხორციელებული და მიმდინარე ღონისძიებები

1.1. ინსტიტუციური და ორგანიზაციული განვითარება

2022 წლის 1 მარტიდან სამსახური ფუნქციონირებას ქალაქ თბილისში (მდებარე - მ. ასათიანის ქ. №9), ქუთაისსა (მდებარე - ი. აბაშიძის გამზ. №22) და ბათუმში (მდებარე - მაზნიაშვილის ქ. №54) მდებარე ადმინისტრაციული შენობების საშუალებით შეუდგა. თუმცა, ფუნქციონირების პირველ ეტაპზევე, გაზრდილი საგამოძიებო ქვემდებარეობისა და დანაშაულების სპეციფიკის გათვალისწინებით, რიგი საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებების შემჭიდროებულ ვადებსა და შესაბამისი სტანდარტით ჩატარების მიზნით, გამოიკვეთა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ადმინისტრაციული შენობების დამატებისა და მათი საშუალებით რეგიონალური საგამოძიებო დანაყოფების ფუნქციონირების აუცილებლობა.

ამ მიმართულებით განეული ძალისხმევის შედეგად, 2022 წლის 16 და 19 მაისს, სამსახურს გადმოეცა ქ. ზუგდიდსა (მდებარე - კოსტავას ქუჩა №18) და ქ. თელავში (მდებარე - ერეკლე II-ის გამზირი №16) მდებარე ადმინისტრაციულ შენობებში განთავსებული ფართები, რამაც

შესაძლებელი გახადა სამართლებრივი პროცედურების ინიცირება ამ მიმართულებით შესაბამისი საგამოძიებო დანაყოფების შექმნისა და თანმდევნი საკონკურსო პროცედურების დაწყების კუთხით.

გარდა აღნიშნულისა, სამსახურის ახალი სტრუქტურული ფორმით ჩამოყალიბებისა და სათანადო საკადრო გადაჯგუფების პირობებში, ქ. თბილისის ოფისში დასაქმებული თანამშრომლებისთვის შესაბამისი სამუშაო პირობებისა და გარემოს უზრუნველსაყოფად, დღის წესრიგში დადგა დამატებითი შენობის მოძიება. ამ მიმართულებით გატარებული ღონისძიებების შედეგად, 2022 წლის 21 აპრილიდან, ქ. თბილისში მოძიებულ იქნა დამატებითი ადმინისტრაციული შენობა (მდებარე - ალ. ყაზბეგის გამზ. 42-42ა), რომელშიც განთავსდნენ სამსახურის მხარდამჭერ დეპარტამენტებში დასაქმებული თანამშრომლები.

შესაბამისი ინფრასტრუქტურული საკითხების გადაჭრის შემდგომ, სამსახურის გაძლიერებისა და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად განვითარების მიზნით, დაინიჭირდა სამსახურის ინსტიტუციური გაფართოების პროცესი. განხორციელებული რეორგანიზაციისა და შესაბამისი სამართლებრივ-პროცედურული ეტაპების გავლის შემდეგ, უწყების წინაშე მდგარი გამოწვევების საპასუხოდ ჩამოყალიბდა სამსახურის ახალი ორგანიზაციული სტრუქტურა. ცვლილებების შედეგად:

➤ ინსტიტუციური გაფართოების პირველ ეტაპზე, გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის, ეფექტური მენეჯმენტის და გამოძიების მიზნების უზრუნველსაყოფად, სამსახურს დაემატება 3 ახალი სამმართველო: აღმოსავლეთ საქართველოს (თბილისის) მეორე სამმართველო, ასევე, კახეთის და სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამმართველოები, რომელი დანაყოფებიც საგამოძიებო ფუნქცია-მოვალეობების შესრულებას სამსახურისთვის გადმოცემულ ზეგდიდსა და თელავში მდებარე ორ ახალ ოფისში განხორციელებენ;

➤ რეგიონალური სამმართველოების დამატების შემდეგ, სამსახური საქართველოს ტერიტორიაზე საგამოძიებო ფუნქციის შესრულებას უკვე თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, ზუგდიდსა და თელავში მდებარე სტრუქტურული ერთეულების მეშვეობით განახორციელებს;

➤ სამმართველოების დამატებასთან ერთად, საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2022 წლის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულების ფარგლებში, შეიქმნა გამოძიების ხარისხის მონიტორინგისა და ანალიტიკის დეპარტამენტი, რომელმაც კონტროლი უნდა გაუწიოს უწყების წარმოებაში არსებული სისხლის სამართლის საქმეების დროულ და ეფექტიან გამოძიებას, უზრუნველყოს სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკის გაანალიზება და გამოძიების პროცესში ყველა რელევანტური სარეკომენდაციო/სახელმძღვანელო მითითების შემუშავება და მათ შესრულებაზე მონიტორინგი.

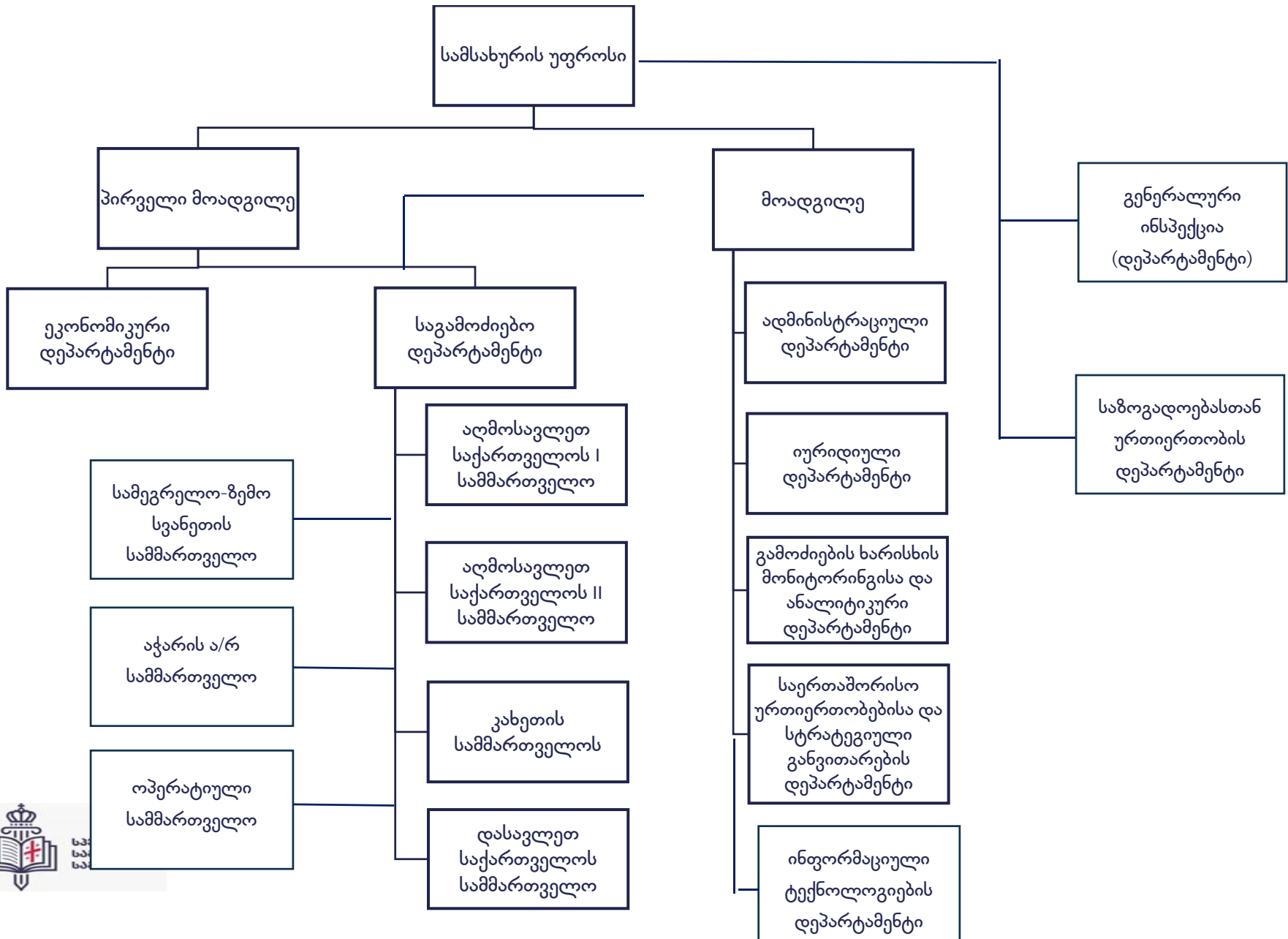
აღსანიშნავია, რომ სამსახურის განახლებული სტრუქტურული ხის ფარგლებში, არ განხორციელებულა საშტატო ერთეულების შემცირება. შესაბამისად, მიმდინარე რეორგანიზაციისას არ მომხდარა არცერთი თანამშრომლის გათავისუფლება, ისევე როგორც, მათი არსებული მდგომარეობის რაიმე ფორმით გაუარესება.

დამატებით ასევე ხაზგასასმელია, რომ სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის გაუქმებისა და ორი ახალი უწყების - სპეციალური საგამოძიებო სამსახურისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის ჩამოყალიბების შემდგომ, საკადრო გადაჯგუფების შედეგად, ყველა ის თანამშრომელი, რომელთაც მათი მხრიდან გამოხატული წერილობითი ნების საფუძველზე, მიიღეს სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურში მუშაობის გაგრძელების გადაწყვეტილება, 2022 წლის 1 მარტიდან გამწვანდნენ ტოლფას თანამდებობებზე და დღემდე

აგრძელებენ დაკისრებული უფლება-მოვალეობების ჯეროვან შესრულებას. განხორციელებული ინსტიტუციური ცვლილებების შედეგად სამსახურის სტრუქტურა განისაზღვრა შემდეგი სახით:

საგულისხმოა, რომ საანგარიშო პერიოდში სამსახურმა ჩაატარა 15 (თხუთმეტი) ღია და 2 (ორი) შიდა კონკურსი. საკონკურსო პროცედურების შედეგად ისეთ მნიშვნელოვან პოზიციებთან მიმართებით, როგორსაც წარმოადგენს - იურიდიული დეპარტამენტის უფროსის, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროსის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტის უფროსის, საერთაშორისო ურთიერთობების, ანალიტიკისა და სტრატეგიული განვითარების დეპარტამენტის უფროსის, გენერალური ინსპექციის (დეპარტამენტი) უფროსის მოადგილის, იურიდიული დეპარტამენტის უფროსი იურისტის, ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ადამიანური რესურსების მართვისა და პროფესიული განვითარების კოორდინატორის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტის ინფორმაციული ტექნოლოგიების მხარდაჭერის სპეციალისტის, ეკონომიკური დეპარტამენტის ფინანსური უზრუნველყოფის სპეციალისტის, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სპეციალისტისა და სხვა პოზიციებზე შერჩეულ იქნენ შესაბამისი კვალიფიციური კადრები.

საანგარიშო პერიოდში, სამსახურის საგამომძიებო დეპარტამენტის აღმოსავლეთის სამმართველოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა გამომძიებლების შერჩევის მიზნით, ჩატარდა შესაბამისი საკონკურსო პროცედურები, რომლის ფარგლებშიც, შეირჩნენ შესაბამისი ცოდნის, გამოცდილებისა და კვალიფიკაციის მქონე კადრები.

ხაზგასასმელია, რომ შექმნის დღიდან სამსახურის მიერ ვაკანტურ პოზიციებზე პირთა შერჩევა ყველა შემთხვევაში განხორციელდა ღია და რამდენიმე ეტაპიანი კონკურსის საფუძველზე. საკონკურსო კომისიაში, სამსახურის წარმომადგენლებთან ერთად ჩართული იყვნენ არასამთავრობო ორგანიზაციის, სამეცნიერო წრისა და კონკრეტული დარგის მონვეული წარმომადგენლები.

1.2. საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულება და გამჭვირვალობა

სპეციალური საგამოძიებო სამსახური შექმნის პირველივე დღიდან, აცნობიერებს და ირჩევს ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციას საზოგადოებასთან და მედიასთან. 2022 წლის 1 მარტიდან, სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საქმიანობის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, აქტიურ რეჟიმში ხორციელდება მედიის და საზოგადოების ინფორმირება. სამსახურის შესახებ საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო იმ პირობებში, როდესაც სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის ფორმირების შედეგად ორი დამოუკიდებელი უწყება შეიქმნა და არსებობდა ინფორმაციის დეფიციტი, თუ როგორ გააგრძელებდა დამოუკიდებელი საგამოძიებო ორგანო მუშაობას, რა იქნებოდა მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები და მიზნები.

2022 წლის 7 მარტიდან ფუნქციონირებს სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ოფიციალური facebook-გვერდი². სოციალური ქსელის მეშვეობით ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს აქვს კომუნიკაციის ხელმისაწვდომობა. სამსახურის შექმნის დღიდან საქმიანობასთან დაკავშირებული ისეთი მნიშვნელოვანი ინფორმაცია, როგორცაა - განხორციელებული რეფორმები, გამონვევები და სამომავლო განვითარების გეგმა, პროაქტიულ რეჟიმში ქვეყნდება სამსახურის აღნიშნულ facebook-ის გვერდზე. აღსანიშნავია, რომ მაღალი

<https://www.facebook.com/sis.gov.ge;>

საჯარო ინტერესის მქონე საქმეებზე სამსახური პროაქტიულად ავრცელებდა ოფიციალურ განცხადებებს და მიმდინარე საქმეებზე ახდენდა საზოგადოების ინფორმირება.

3 თვის განმავლობაში, სპეციალურმა საგამოძიებო სამსახურმა გაავრცელა სულ 12 ოფიციალური განცხადება, ჩაატარა 4 ბრიფინგი, გამართა 11 შიდა და 10 გარე შეხვედრა. ზემოაღნიშნული ინფორმაცია გაშუქდა როგორც საინფორმაციო სააგენტოების მიერ, ასევე სატელევიზიო არხებზე. სამსახურის facebook-ის გვერდზე განთავსდა 11 საინფორმაციო ხასიათის ბანერი.

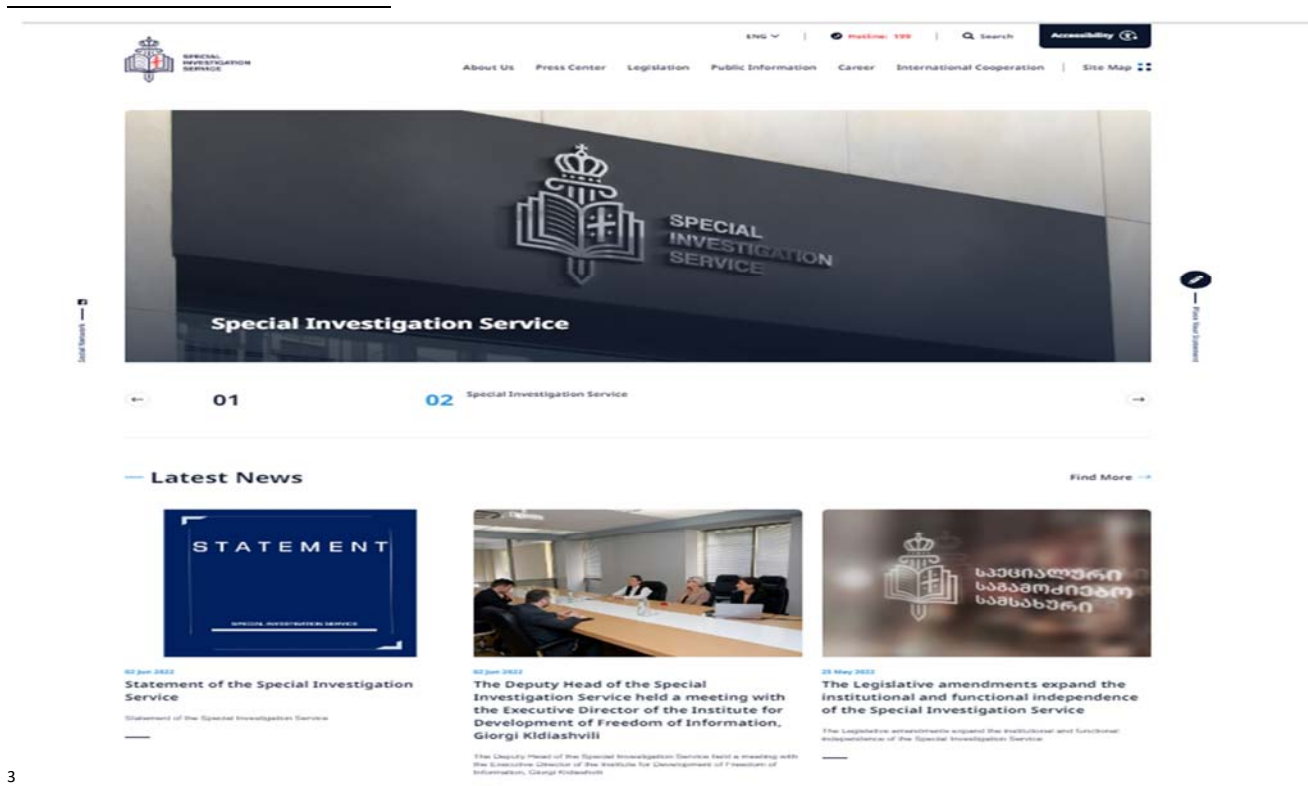
საქსტატი
საგამომცემო
სამსახური

სტატისტიკა

საქსტატი
საგამომცემო
სამსახური

სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ვებ-გვერდზე www.sis.gov.ge³, მიმდინარე რეკონსტრუქციის მიუხედავად, სამსახურის ყველა სიახლე და გავრცელებული განცხადებები ხელმისაწვდომია ორ - ინგლისურ და ქართულ ენაზე.

3

2022 წლის მაისის თვეში შეიქმნა დამოუკიდებელი საგამოძიებო ორგანოს ახალი ლოგო.

სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ემბლემა

აღწერილობა:

სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ემბლემა წარმოადგენს ლავარდის არშით შემოსაზღვრულ დაშვებულ ხმალზე განთავსებულ გადაშლილ წიგნს, რომლის მარცხენა გვერდზე გამოსახულია საქართველოს სახელმწიფო დროშის ზუთუჯრიანი კომპოზიცია, ხოლო ხმლის ზემოდან გამოსახულია სტილიზებული ივერიული გვირგვინი.

1.3. თანამშრომლობა

1.3.1 არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა

სამოქალაქო სექტორთან პროაქტიური თანამშრომლობა და ანგარიშვალდებულება სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია. ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში არაერთი ინდივიდუალური შეხვედრა გაიმართა ისეთ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან როგორცაა, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია⁴, ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი⁵, სოციალური სამართლიანობის ცენტრი და კოალიცია მედია ადვოკატირებისთვის⁶.

1.3.2 საერთაშორისო თანამშრომლობა

სამსახური მჭიდროდ თანამშრომლობს საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საქართველოში აკრედიტებულ დიპლომატიურ კორპუსთან, რათა საქართველოში დაამკვიდროს ძალადობრივი სამოხელეო და კონვენციური მუხლების ეფექტიანი გამოძიების პროცესი. სამსახური აქტიურად მონაწილეობს საქართველოს მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულებაში, მათ

⁴ <https://sis.gov.ge/ka/article/specialuri-sagamodziebo-samsaxuris-ufrosi-koka-kacitadze-moadgileebtan---giorgi-kvaraceliastan-da-natia-songulashviltan-ertad-saias-tavmjdomares-nikoloz-simonishvils-shexvda/176;>

⁵ <https://sis.gov.ge/ka/article/specialuri-sagamodziebo-samsaxuris-ufrosis-moadgilem-natia-songulashvilma-informaciis-tavisuflebis-ganvitarebis-institutis-agmasrulebel-direqtortan-giorgi-kldiashviltan-shexvedra-gamarta/184;>

⁶ <https://sis.gov.ge/ka/article/specialuri-sagamodziebo-samsaxuris-ufrosi-koka-kacitadze-mediis-advokatirebis-koaliciis--warmomadgenlebs-shexvda/173.>

შორის აღსანიშნავია ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ასოცირების შეთანხმების დღის წესრიგი. სამსახური, მისი კომპეტენციის ფარგლებში, ჩაერთო ევროკავშირი - საქართველოს ასოცირების სამოქმედო გეგმით ნაკისრი ვალდებულებების განხორციელებაში და დაესწრო მიმდინარე წლის 25 მარტს გამართულ მე-7 სხდომას.

საანგარიშო პერიოდში შეხვედრები გაიმართა საქართველოში მოქმედი საერთაშორისო ორგანიზაციებისა (EU, INL, DoJ, CoE) და ადგილობრივი პროექტების წარმომადგენლებთან, ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვის, განსახორციელებელი პროექტების განხილვის, საზოგადოებრივი ნდობის მოპოვებისა და სამსახურის წინაშე არსებულ გამოწვევებზე მსჯელობის მიზნით.

1.3.3 სახალხო დამცველთან თანამშრომლობა

მიმდინარე წლის 19 აპრილს, სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის უფროსი საქართველოს სახალხო დამცველს შეხვდა. გაცნობითი ხასიათის შეხვედრაზე საუბარი შეეხო დამოუკიდებელი საგამოძიებო სამსახურის საქმიანობას, განვითარებასა და გამომწვევებს. შეხვედრაზე ყურადღება გამახვილდა დაზარალებული მოქალაქეების უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და დანაშაულის პრევენციისთვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელებაზე, სამოხელეო დანაშაულების პრევენციის საბჭოს შექმნის ინიციატივაზე და სამსახურის მხრიდან სახალხო დამცველის აპარატთან მჭიდრო თანამშრომლობის სურვილსა და მზაობაზე. სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის უფროსის ომბუდსმენტთან შეხვედრას სახალხო დამცველის მოადგილეები - თამარ გვარამაძე და გიორგი ბურჯანაძე ესწრებოდნენ.

1.3.4 საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობა

სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ინსტიტუციური და ფუნქციური დამოუკიდებლობის გაზრდის მიზნით, სამსახურის შესახებ კანონში განსახორციელებელ ცვლილებებზე 2022 წლის მარტში საკანონმდებლო წინანადებით მიმართა სამსახურის უფროსმა საქართველოს პარლამენტს. საქართველოს პარლამენტის მიერ გაზიარებული იქნა წინადადებით შეთავაზებული ცვლილებები, რომელთა კანონპროექტის სახით შემუშავებაში უფლებამოსილ კომიტეტებთან მჭიდრო თანამშრომლობის ფორმატში აქტიურად იყო ჩართული სპეციალური საგამოძიებო სამსახური.

პარლამენტისათვის წარდგენილი საკითხები, რომლებიც დღეს უკვე კანონის შემადგენელი ნაწილია და მოქმედებს, ეხებოდა სამსახურის ინსტიტუციური და ფუნქციური დამოუკიდებლობის გაზრდას. კონკრეტულად, სამსახურის თანამშრომელთა პენიტენციურ დაწესებულებაში დაუბრკოლებლად შესვლის უფლების, პენიტენციურ დაწესებულებაში მოთავსებული პირის მიერ სპეციალური საგამოძიებო სამსახურისათვის საჩივრით დაუბრკოლებლად მომართვის შესაძლებლობას, ასევე „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლით გათვალისწინებული საგამოძიებო უფლებამოსილების გაზრდას - დაცვის სპეციალური ღონისძიებების ეფექტურ გამოყენებასა და საგამოძიებო ქვემდებარეობის გაზრდას. ამავე ცვლილებებით გაფართოვდა როგორც სამსახურის თანამშრომელთა სოციალური და სამართლებრივი დაცვის გარანტიები, ისე განმტკიცდა მათზე თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

2. ფინანსური ანგარიშგება

„სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28¹ მუხლის მე-5 პუნქტის საფუძველზე სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საქმიანობა 2022 წელს ფინანსდება „საქართველოს 2022 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდიდან (51 00). დღეის მდგომარეობით, 2022 წელს სამსახურისთვის გამოყოფილი საბიუჯეტო ასიგნების საორიენტაციო რაოდენობა შეადგენს 7 100 000 ლარს, ხოლო საკასო ხარჯი 2022 წლის 31 მაისის მდგომარეობით - 1 319 881.82 ლარს.

სამსახურისთვის მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს საკმარისი საბიუჯეტო რესურსის არარსებობა.

3. საანგარიშო პერიოდის სტატისტიკა⁷

სპეციალური საგამოძიებო სამსახური გამოძიებას აწარმოებს სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ 2019 წლის 1-ელ ნოემბერს და მის შემდგომ პერიოდში ჩადენილ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულ შემდეგ დანაშაულებზე:

- ✓ წამება (სსკ-ის 144¹ მუხლი);
- ✓ წამების მუქარა (სსკ-ის 144² მუხლი);
- ✓ დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა (სსკ-ის 144³ მუხლი);
- ✓ სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ჩადენილი ძალადობით ან იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით (სსკ-ის 332-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტები);

⁷ საგამოძიებო დეპარტამენტის 2022 წლის 3 თვის სტატისტიკა /მარტი-მაისი/

- ✓ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება ჩადენილი ძალადობით ან იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით (სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტები);
- ✓ განმარტების, ჩვენების ან დასკვნის მიცემის იძულება (სსკ-ის 335-ე მუხლი);
- ✓ პენიტენციურ დაწესებულებაში მოთავსებული პირის იძულება ჩვენების შეცვლის ან ჩვენების მიცემაზე უარის თქმის მიზნით, აგრეთვე მსჯავრდებულის იძულება მოქალაქეობრივი მოვალეობის შესრულებაში ხელის შეშლის მიზნით (სსკ-ის 378-ე მუხლის მე-2 ნაწილი);
- ✓ სხვა დანაშაული, რომელმაც გამოიწვია პირის სიცოცხლის მოსპობა და რომლის ჩადენის დროს ეს პირი იმყოფებოდა დროებითი მოთავსების იზოლატორში ან პენიტენციურ დაწესებულებაში ანდა ნებისმიერ სხვა ადგილას, სადაც სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ, თავისი ნების საწინააღმდეგოდ, აკრძალული ჰქონდა ადგილსამყოფლის დატოვება, ანდა აღნიშნული პირი სხვაგვარად იმყოფებოდა სახელმწიფოს ეფექტური კონტროლის ქვეშ.

2022 წლის 1 მარტიდან სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო ქვემდებარეობას დაემატა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე, 109-ე, 111-ე, 113-ე-118-ე, 120-ე-124-ე, 126-ე, 126¹, 137-ე-139-ე, 143-ე-144-ე და 150-ე-151¹ მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულები, თუ იგი ჩადენილია სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის მიერ. ასევე, სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო ქვემდებარეობა ვრცელდება სსკ-ის კოდექსის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164⁴ მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულზე.

3.1 მარტი-მაისის სტატისტიკა

2022 წელს მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტში შემოვიდა სულ 767 შეტყობინება. აქედან 68% (521 შეტყობინება) განიხილა საგამოძიებო დეპარტამენტის აღმოსავლეთის სამმართველომ, 16% (125 შეტყობინება) - დასავლეთის სამმართველომ, ხოლო 16% (121 შეტყობინება) - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამმართველომ.

აღნიშნული 767 შეტყობინებიდან 664 შეტყობინება (87%) შეეხებოდა „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ სავარაუდო დანაშაულებს,⁸ 24 შეტყობინება (3%) შეეხებოდა „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ სავარაუდო დანაშაულებს,⁹ 29 შეტყობინება (4%) შეეხებოდა „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის

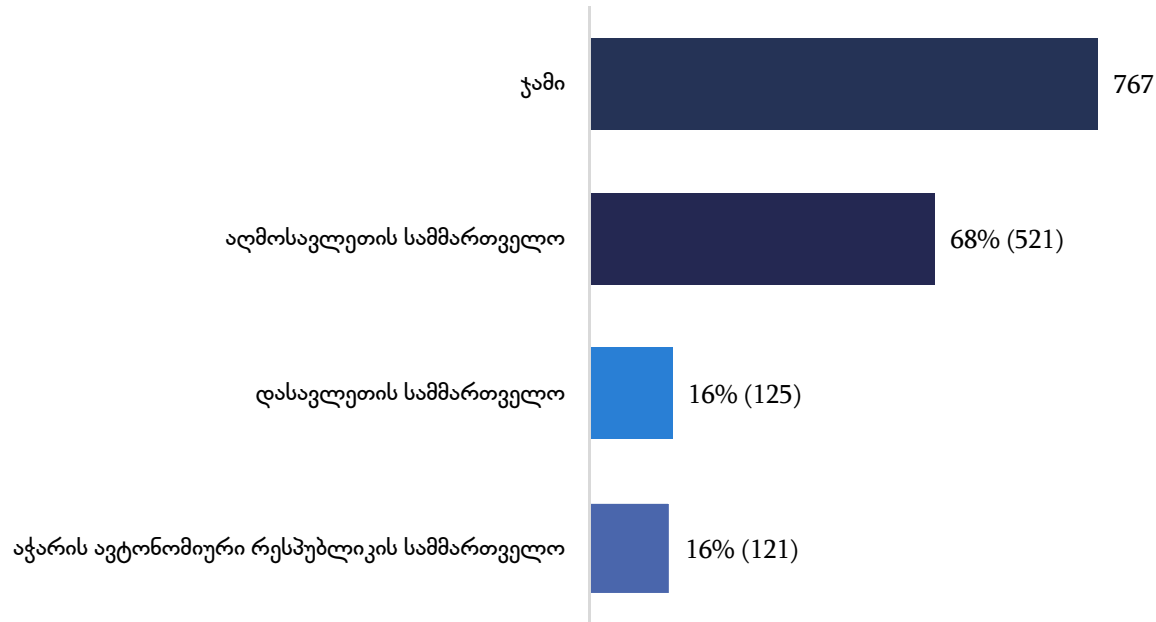
⁸ იგულისხმება სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი დანაშაულები.

⁹ იგულისხმება სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის მიერ ყოფით ნიადაგზე ჩადენილი დანაშაულები.

შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სავარაუდო დანაშაულებს,¹⁰ ხოლო 50 შეტყობინება (6%) წარმოადგენდა არაქვემდებარე შეტყობინებას.¹¹

შემოსული შეტყობინებების რაოდენობა

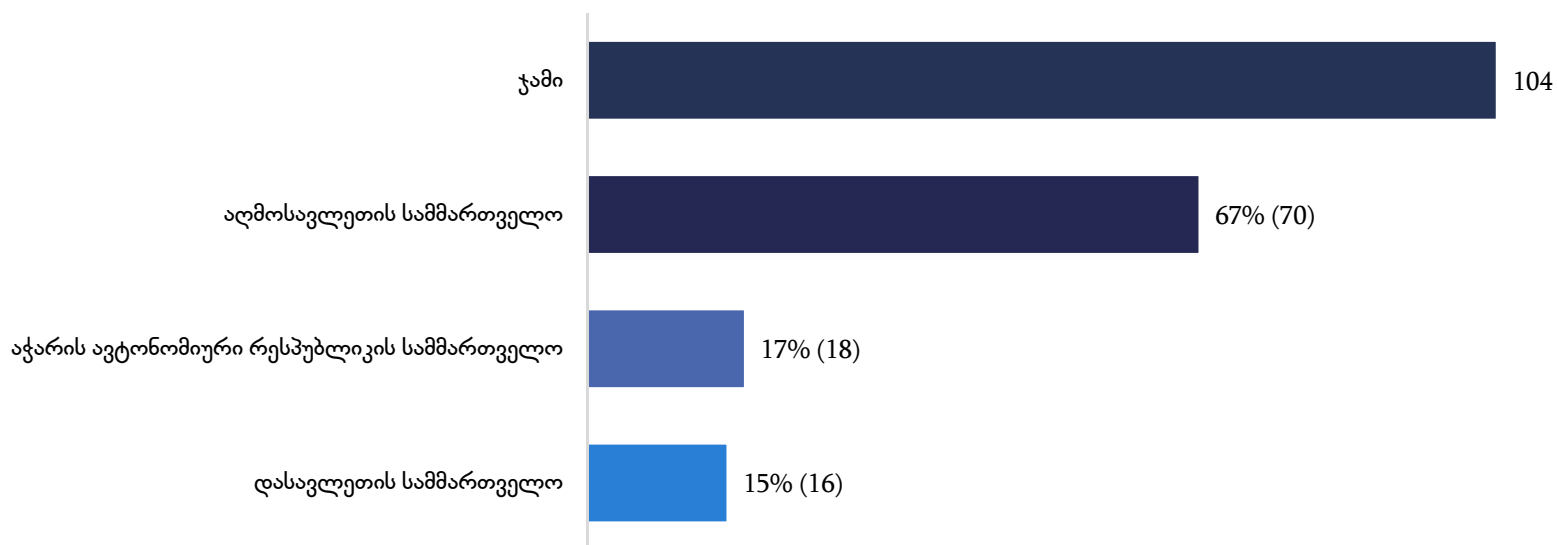
¹⁰ იგულისხმება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164^ა მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაული.

¹¹ არაქვემდებარე შეტყობინებად აღირიცხება ის შეტყობინებები, რომლებიც შეტყობინების შემოსვლის ეტაპზე არ შეიცავს სპეციალური საგამომიებო სამსახურის კომპეტენციას მიკუთვნებულ დანაშაულის ნიშნებს.

2022 წელს მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტმა გამოძიება დაიწყო სულ 104 სისხლის სამართლის საქმეზე¹².

გამოძიების დაწყების მაჩვენებელი

¹² 2 სისხლის სამართლის საქმე, რომელზეც გამოძიება დაიწყო სისხლის სამართლის საქმის გამოყოფის დადგენილების საფუძველზე, სხვა უწყებაში გადაიგზავნა გამოსაძიებლად (1 სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიება დაიწყო სისხლის სამართლის კოდექსის 370-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, ხოლო 1 საქმეზე - სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის მე-3 და მე-5 ნაწილებით).

2022 წელს მარტი-მაისის პერიოდში გენერალურმა პროკურატურამ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო სულ 11 პირის მიმართ სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტის წარმოებაში არსებულ 10 სისხლის სამართლის საქმეზე:

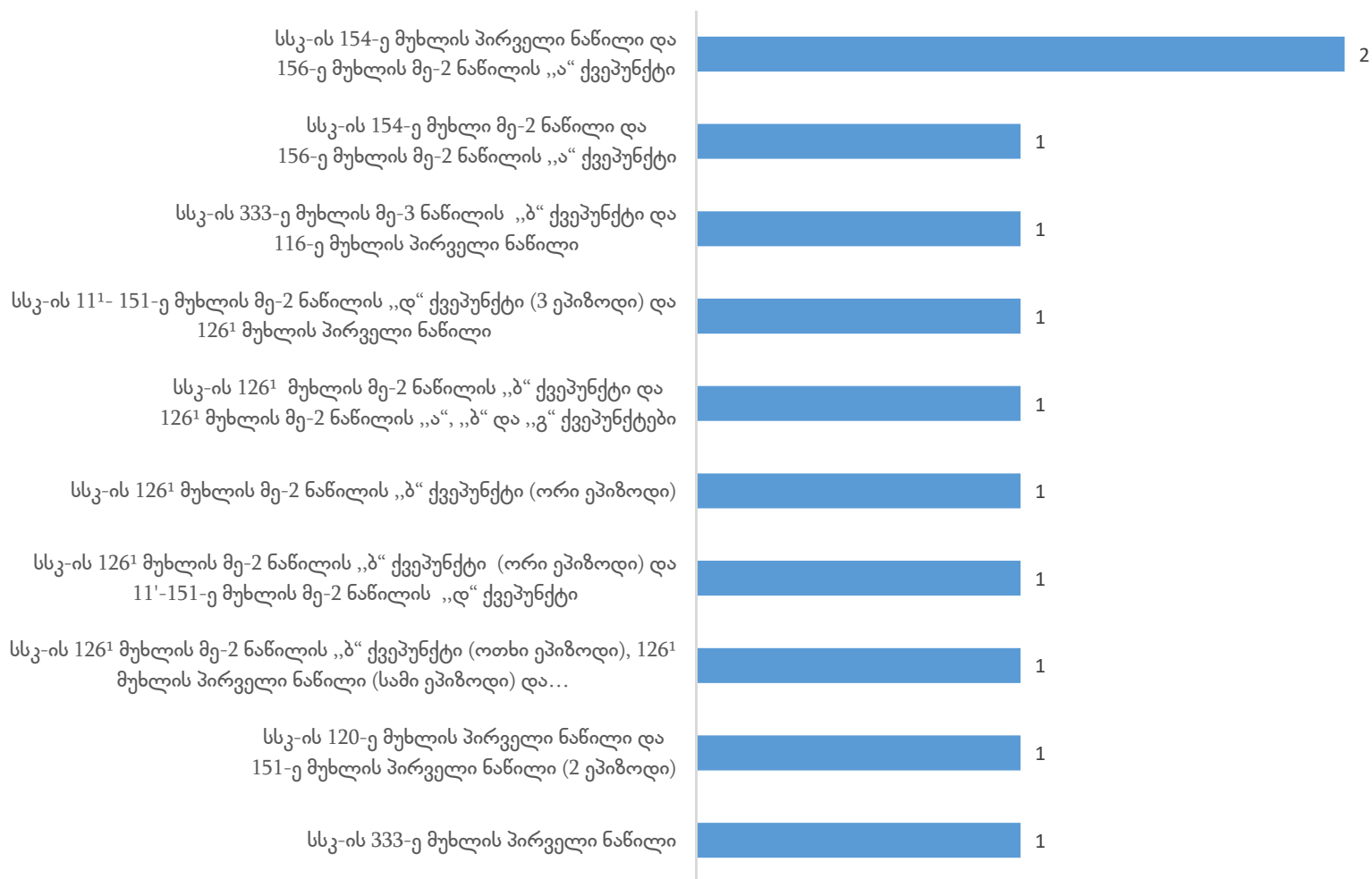
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და 116-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი);
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 11'-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (სამი ეპიზოდი) და 126¹ მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ორი ეპიზოდი) და 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) და 11'-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ოთხი ეპიზოდი), 126¹ მუხლის პირველი ნაწილით (სამი ეპიზოდი) და 11'-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით;

- ✓ 2 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 154-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და 156-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით;
- ✓ 1 პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 154-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და 156-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით.

სისხლისსამართლებრივი დევნის კვალიფიკაცია

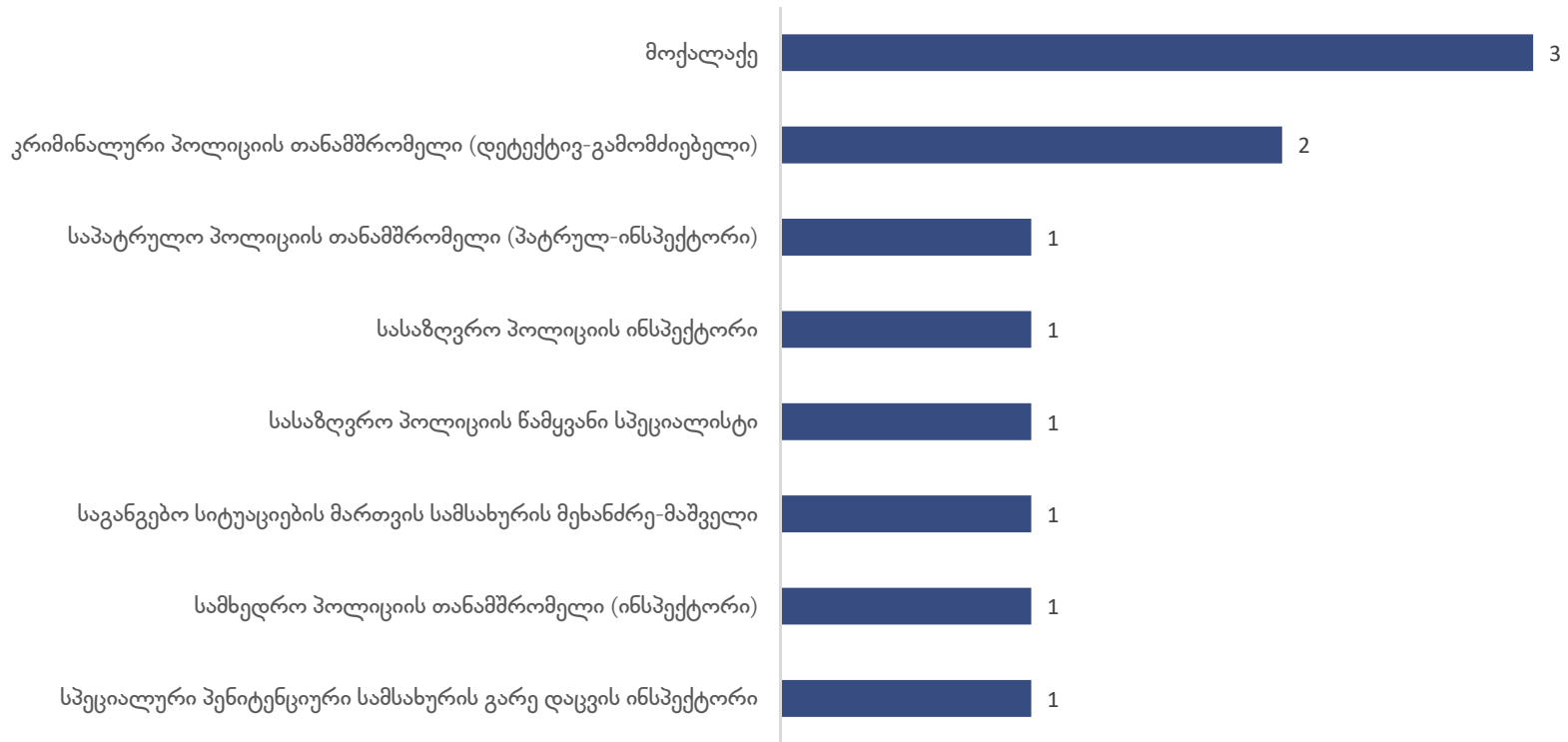

სისხლისსამართლებრივ პასუხისგებაში მიცემული 11 პირიდან:

- ✓ 2 პირი - შსს კრიმინალური პოლიციის თანამშრომელია (დეტექტივ-გამომძიებელი);
- ✓ 1 პირი - სასაზღვრო პოლიციის ინსპექტორია;
- ✓ 1 პირი - სასაზღვრო პოლიციის წამყვანი სპეციალისტია;
- ✓ 1 პირი - საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მეხანძრე-მაშველია;
- ✓ 1 პირი - საპატრულო პოლიციის თანამშრომელია (პატრულ-ინსპექტორი);
- ✓ 1 პირი - სამხედრო პოლიციის თანამშრომელია (ინსპექტორი);
- ✓ 1 პირი - სპეციალური პენიტენციური სამსახურის გარე დაცვის ინსპექტორია;
- ✓ 3 პირი - მოქალაქეა.

ბრალდებულად ცნობილ პირთა თანამდებობა

3.2 „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა¹³

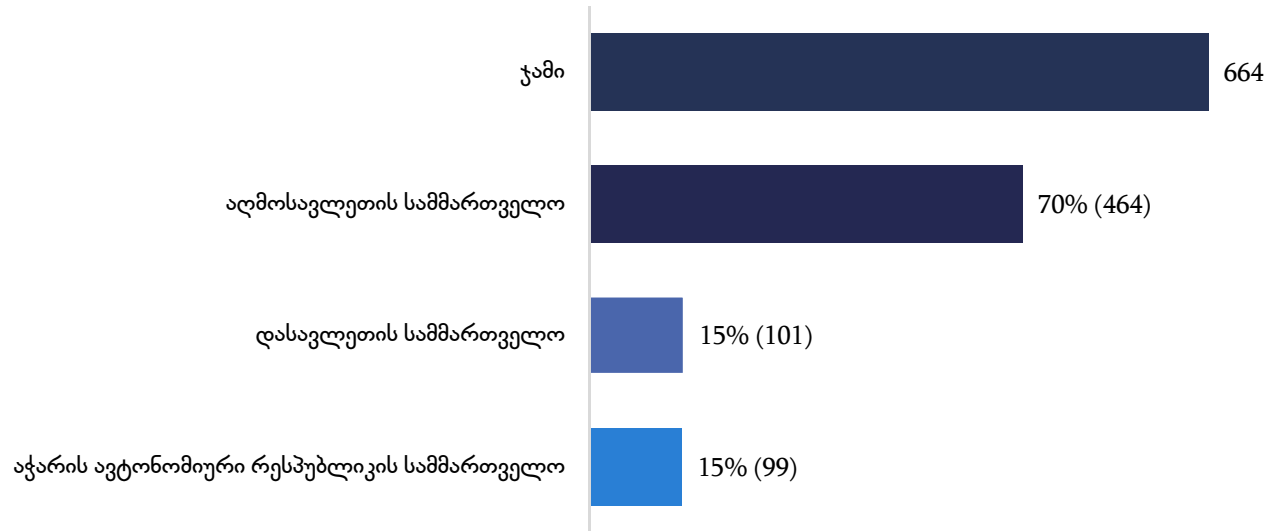
I. მიღებული შეტყობინებები

2022 წელს მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტში სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის მიერ ჩადენილ იმ სავარაუდო დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტები, შემოვიდა 664 შეტყობინება. აქედან 70% (464 შეტყობინება) განიხილა საგამოძიებო დეპარტამენტის აღმოსავლეთის სამმართველომ, 15% (101 შეტყობინება) - დასავლეთის სამმართველომ, ხოლო 15% (99 შეტყობინება) - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამმართველომ.

¹³ იგულისხმება სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი სსკ-ის 144¹-144³ მუხლებით, 332-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, 335-ე მუხლით ან/და 378-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულები.

შემოსული შეტყობინებების რაოდენობა

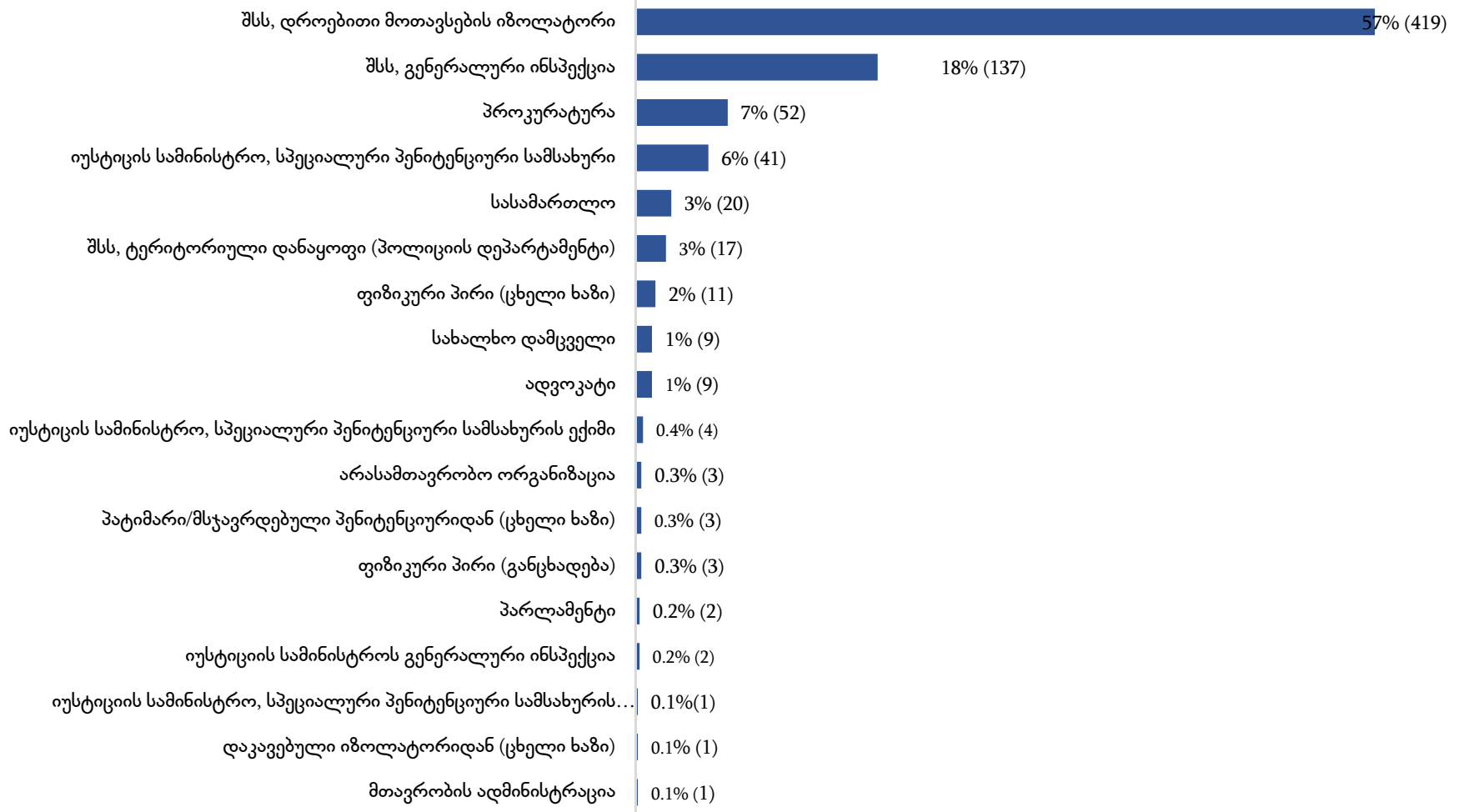

შეტყობინებათა ყველაზე დიდი ნაწილი (78%) შემოვიდა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან. ზოგიერთ შემთხვევაში, ერთსა და იმავე ფაქტზე შეტყობინება შემოვიდა რამდენიმე წყაროდან.¹⁴

¹⁴ რიგ შემთხვევებში, სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურში ერთი და იგივე შეტყობინება შემოდის რამდენიმე წყაროდან. სრულყოფილი სტატისტიკური მონაცემების აღრიცხვის მიზნით, ასეთ შემთხვევებში შეტყობინება მიეთვლება ყველა შესაბამის უწყებას/წყაროს. ამის გათვალისწინებით, შემოსულ შეტყობინებათა ავტორების ჯამური მაჩვენებელი აღემატება სამსახურში შემოსულ შეტყობინებათა საერთო რაოდენობას.

მიღებული შეტყობინებების ავტორები

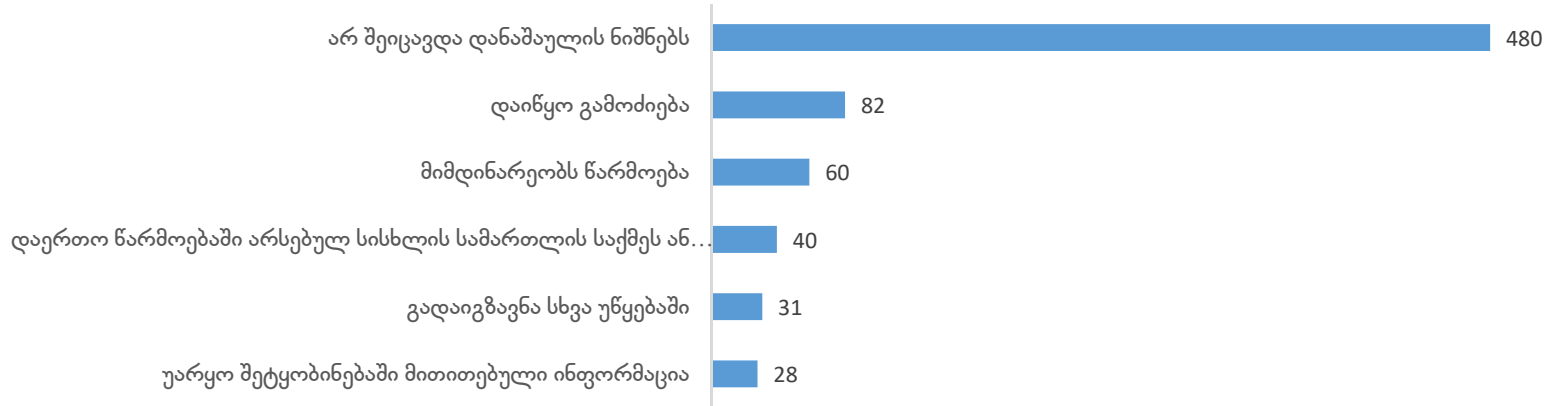
მიღებულ შეტყობინებებზე განხორციელებული რეაგირება

საგამოძიებო დეპარტამენტში შემოსული 664 შეტყობინება შეეხებოდა 721 პირს (რიგ შემთხვევებში, ერთი შეტყობინება მოიცავდა ქმედებას არა ერთი, არამედ რამდენიმე პირის მიმართ).

შემოსული შეტყობინებებიდან სავარაუდო მსხვერპლთა 67%-ის (480 პირი) მიმართ შეტყობინებები არ შეიცავდა დანაშაულის ნიშნებს, 11%-ის (82 პირი) მიმართ დაიწყო გამოძიება, 4%-ის (31 პირი) მიმართ შემოსული შეტყობინებები გადაიგზავნა სხვა უწყებაში, ვინაიდან არ განეკუთვნებოდა სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო კომპეტენციას, 6%-ის (40 პირი) შემთხვევაში შეტყობინება წარმოადგენდა დამატებით ინფორმაციას გამოძიებაში არსებულ სისხლის სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით ან/და სხვა უკვე მიღებულ შეტყობინებებთან დაკავშირებით, 8%-ის (60 პირი) მიმართ შემოსულ შეტყობინებებზე წარმოება მიმდინარეობს, ხოლო 4%-მა (28 პირი) უარყო შეტყობინებაში მითითებული ინფორმაცია.

მიღებულ შეტყობინებებზე რეაგირება (დათვლილია სავარაუდო მსხვერპლთა რაოდენობის მიხედვით)

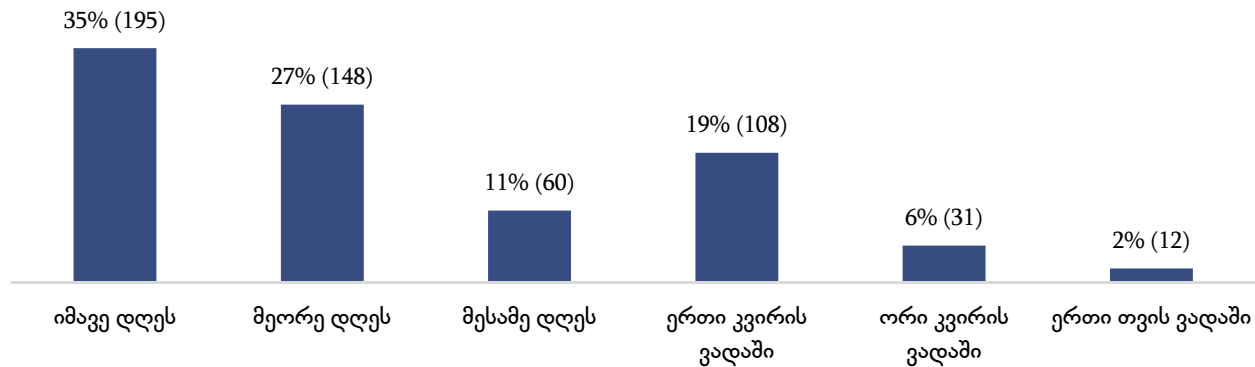

საგამოძიებო დეპარტამენტის თანამშრომლები 721 სავარაუდო მსხვერპლიდან გაესაუბრნენ 554 სავარაუდო მსხვერპლს. 62%-თან გასაუბრება ჩატარდა შეტყობინების მიღებიდან იმავე ან მეორე დღეს¹⁵.

¹⁵ სავარაუდო მსხვერპლთან გასაუბრება შეტყობინების შემოსვლიდან რამდენიმე დღის (კვირის) შემდგომ, ძირითადად განპირობებული იყო შემდეგი ფაქტორებით: ვერ ხერხდებოდა სავარაუდო მსხვერპლთან დაკავშირება - არ პასუხობდა სატელეფონო ზარებს, არ იმყოფებოდა რეგისტრირებულ მისამართზე და ოჯახის წევრებს არ ჰქონდათ ინფორმაცია მისი ადგილსამყოფელის შესახებ; სავარაუდო მსხვერპლს სჭირდებოდა დრო ადვოკატის ასაყვანად; სავარაუდო მსხვერპლი გარკვეული პერიოდის განმავლობაში უარს აცხადებდა გასაუბრებაზე; შეტყობინებაში არ ფიქსირდებოდა სავარაუდო მსხვერპლის საკონტაქტო ინფორმაცია, შესაბამისად, საკონტაქტო ინფორმაციის მოძიების შემდგომ მოხდა მასთან დაკავშირება.

საგარეულო მსხვერპლთან გასაუბრების დრო შეტყობინების მიღებიდან

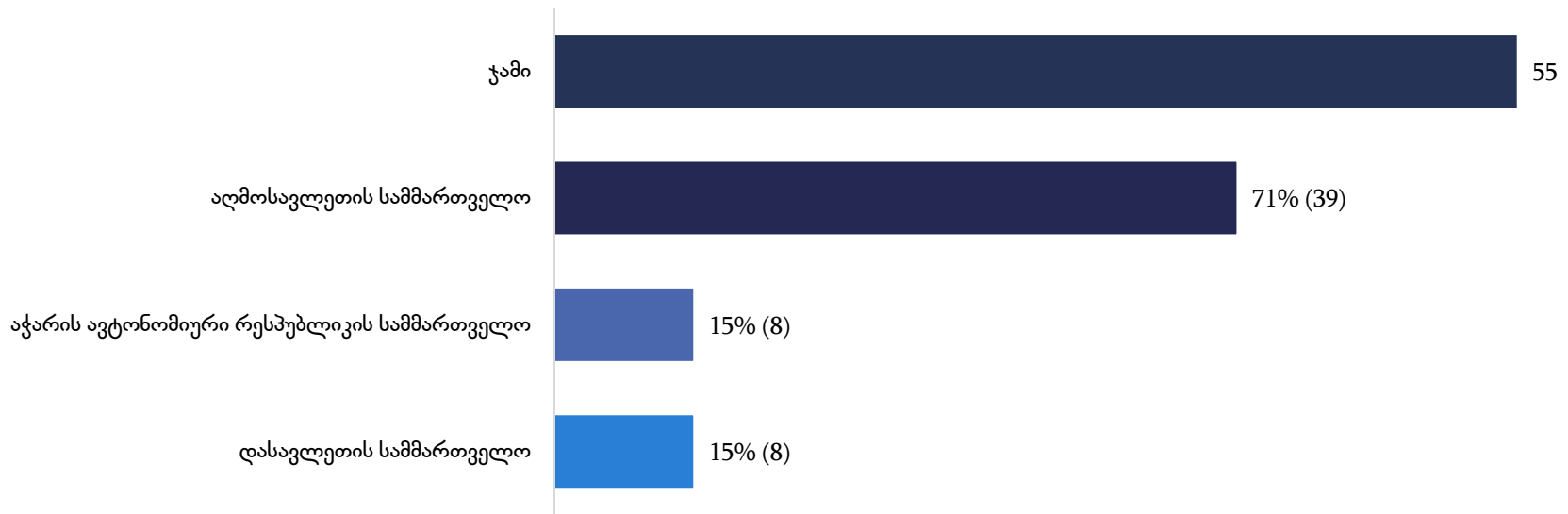
II. გამოძიების დაწყება

2022 წელს მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტმა სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის მიერ ჩადენილ იმ დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტები, გამოძიება დაიწყო სულ 55 სისხლის სამართლის საქმეზე (51 სამართლის საქმეზე გამოძიება დაიწყო მიღებული შეტყობინებების საფუძველზე, ხოლო 4 სისხლის სამართლის საქმე გადმოიგზავნა ქვემდებარეობით). 39 სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიება დაიწყო აღმოსავლეთის

სამმართველოში, 8 სისხლის სამართლის საქმეზე - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამმართველოში, ხოლო 8 სისხლის სამართლის საქმეზე - დასავლეთის სამმართველოში.

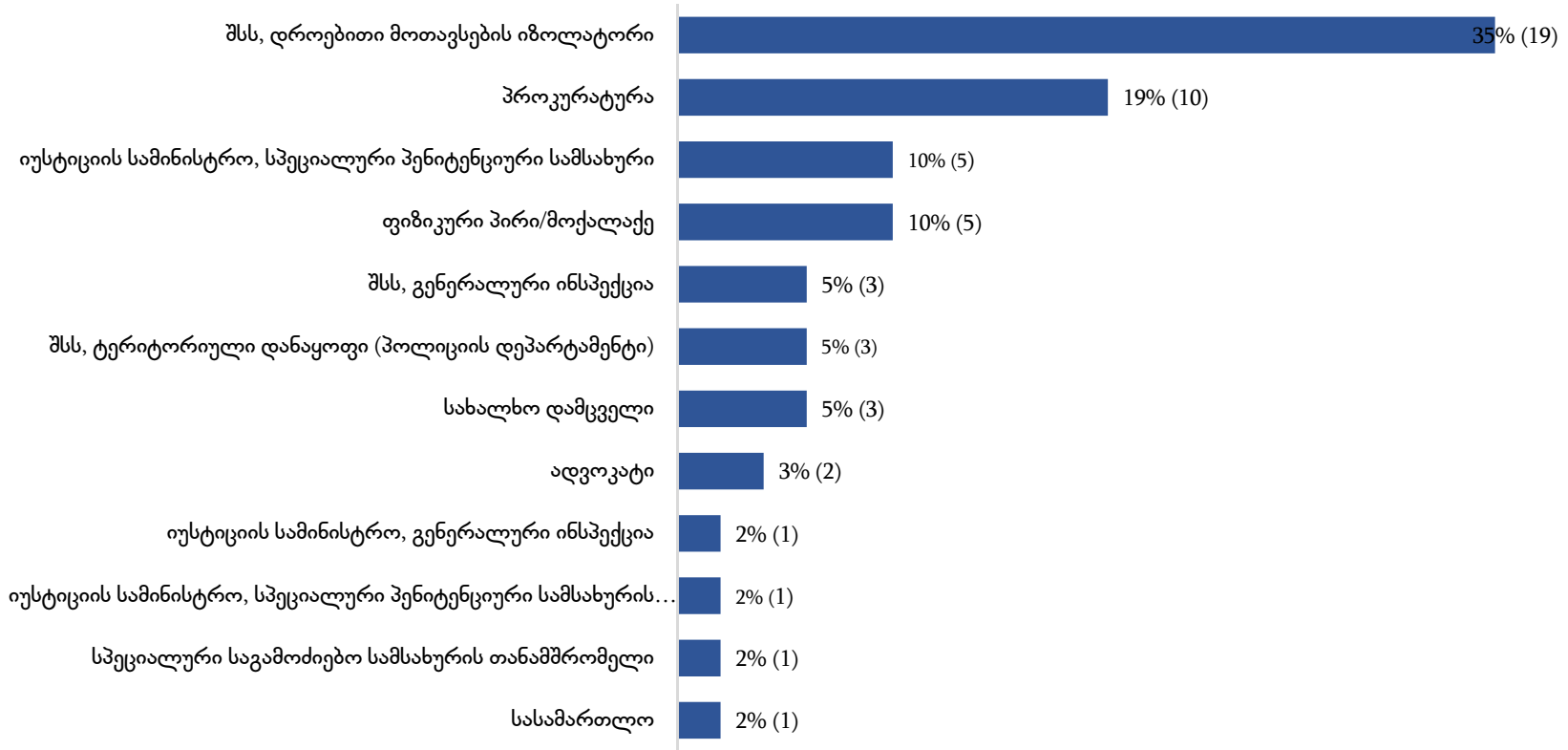
გამოძიების დაწყების მაჩვენებელი

დანაშაულის ნიშნების შემცველ შეტყობინებათა დიდი ნაწილი შემოვიდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს დროებითი მოთავსების იზოლაციურიდან (35%).

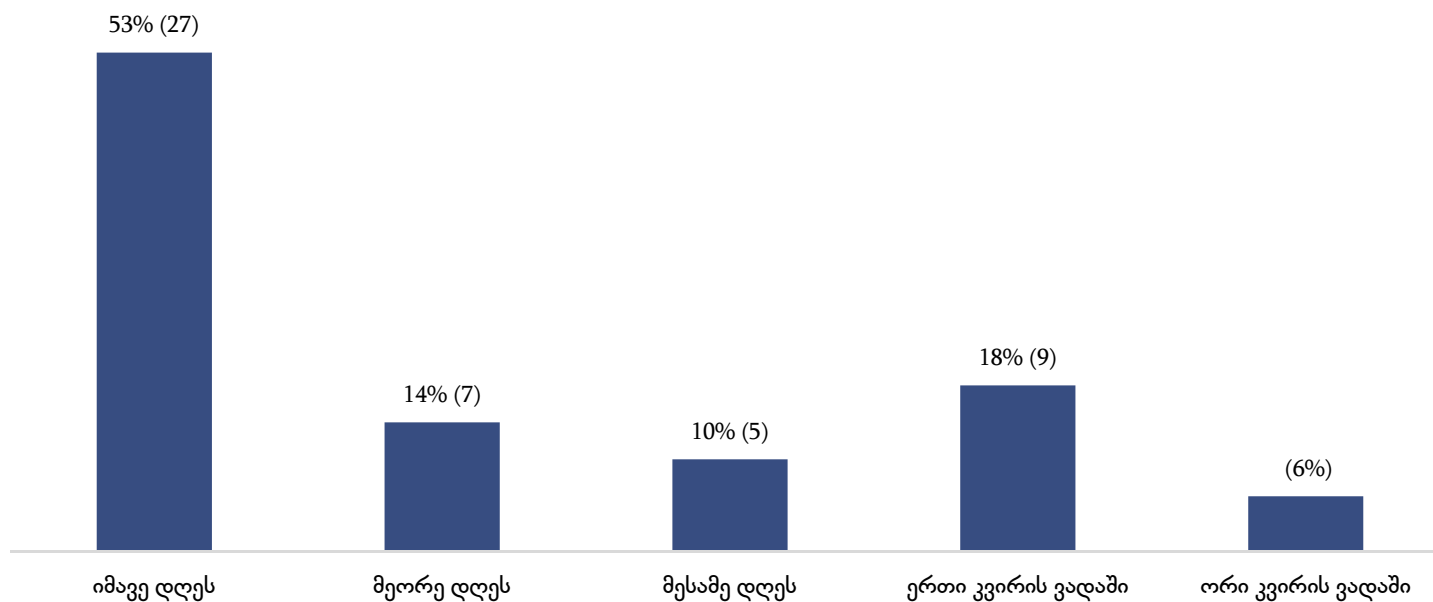
შეტყობინებათა ავტორები, რომელზეც დაიწყო გამოძიება

დანაშაულის ნიშნების შემცველ შეტყობინებათა 53%-ზე გამოძიება დაიწყო შეტყობინების შემოსვლის დღესვე, 14%-ზე - მეორე დღეს, 10%-ზე - მესამე დღეს, 18%-ზე - ერთი კვირის ვადაში, ხოლო 6%-ზე - ორი კვირის ვადაში.

დანაშაულის შემცველ შეტყობინებაზე გამოძიების დაწყების დრო

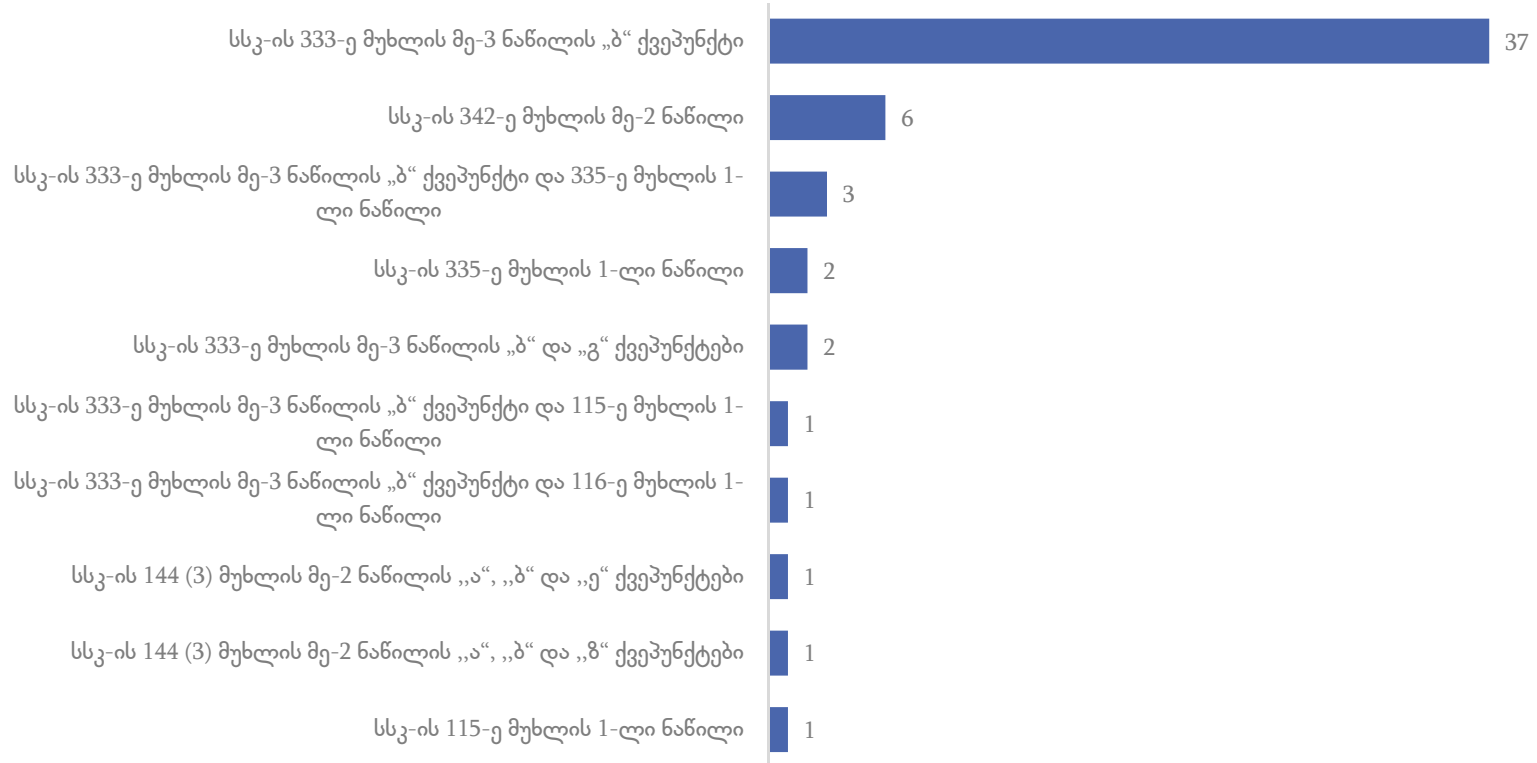

დანაშაულის კვალიფიკაცია

სისხლის სამართლის საქმეთა უმეტეს ნაწილზე გამოძიება დაიწყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით.

გამოძიების დაწყებისას ქმედებისთვის მინიჭებული კვალიფიკაცია

III. შესაძლო დანაშაულის გარემოებები

სავარაუდო მსხვერპლთა 87% შესაძლო დანაშაულებრივი ქმედების ჩამდენ პირებად ასახელებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებს, ხოლო 13% - სპეციალური პენიტენციური სამსახურის თანამშრომლებს.

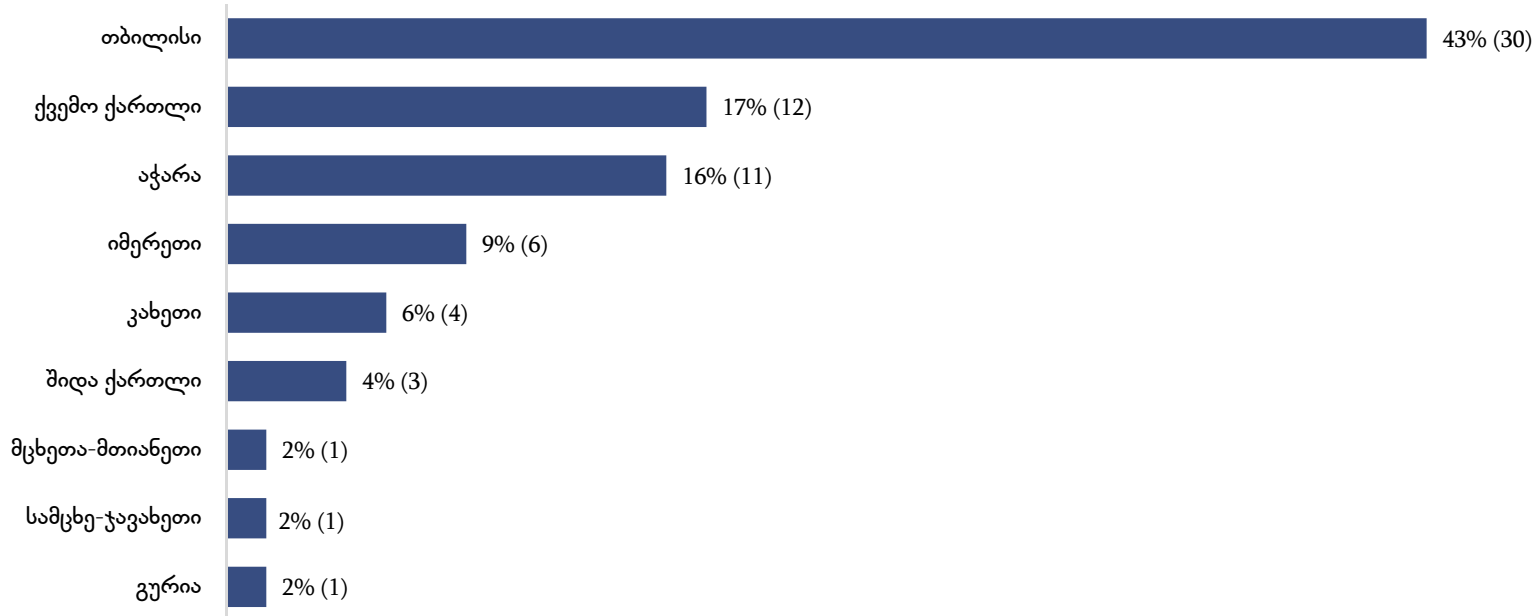
უნწყებები, რომლებზეც მიუთითებენ სავარაუდო მსხვერპლები

სავარაუდო მსხვერპლთა 43%-მა დანაშაულის ჩადენის ადგილად დაასახელა თბილისი. ასევე დანაშაულის ჩადენის ადგილად დასახელდა აჭარა (16%), ქვემო ქართლი (17%), იმერეთი (9%), კახეთი (6%), სამცხე-ჯავახეთი (2%), მცხეთა-მთიანეთი (2%) და გურია (2%).

შესაძლო დანაშაულის ჩადენის გეოგრაფიული არეალი

IV. სისხლისსამართლებრივი დევნა

2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში გენერალურმა პროკურატურამ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო 2 პირის მიმართ იმ სისხლის სამართლის საქმეებზე, რომლებზეც გამოძიება მიმდინარეობს სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის

მიერ ჩადენილ იმ დანაშაულებზე, რომლებიც განსაზღვრულია „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით. აღნიშნული ორი პერიდან -

✓ 1 პირი იყო სპეციალური პენიტენციური სამსახურის გარე დაცვის ინსპექტორი და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით. კერძოდ,

2022 წლის 2 მარტს, №16 პენიტენციური დაწესებულებაში, მეტალო დეტექტორით შემოწმებისას, პენიტენციური დეპარტამენტის თანამშრომელსა და მიხეილ სააკაშვილის ადვოკატ შოთა თუთბერიძეს შორის მოხდა სიტყვიერი დაპირისპირება. ამის შემდეგ, ბრალდებულმა, სამეთვალყურეო ვიდეო კამერებისგან გარიდების მიზნით, ადვოკატი მოსასვენებელ ოთახში შეიყვანა და საქმის გარჩევა დაუწყო. ოთახიდან გამოსვლისას პენიტენციური დეპარტამენტის თანამშრომელმა გადაამეტა სამსახურებრივ უფლებამოსილებას და ფიზიკური ანგარიშსწორების მიზნით გაემართა შოთა თუთბერიძის მიმართულებით, მოუქნია ხელი და ფეხი, რა დროსაც იგი შეაკავეს დაწესებულების სხვა თანამშრომლებმა.

✓ 1 პირი იყო კრიმინალური პოლიციის თანამშრომელი (დეტექტივ-გამომძიებელი) და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და 116-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით. კერძოდ,

2022 წლის 18 აპრილს, თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ძველი თბილისის მე-4 სამმართველოს დეტექტივი, ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ შექმნა-შენახვის ფაქტის შესახებ შემოსული ინფორმაციის საფუძველზე, წყნეთში შემთხვევის ადგილზე მივიდა, სადაც შეესწრო ფაქტს, რომ ახალგაზრდა მამაკაცი მიწაში რაღაცას ეძებდა. მიწიდან გაურკვეველი ნივთის ამოღებისთანავე,

მამაკაცთან სწრაფად მივიდა პოლიციის დეტექტივი, რომელსაც ხელში ეჭირა ცეცხლსასროლი იარაღი და განუცხადა, რომ იყო დაკავებული. ახალგაზრდა მამაკაცმა გადაყლაპა მიწიდან ამოღებული ნივთი და გაქცევა დააპირა, აღნიშნულზე პოლიციელმა სცადა მისი შებოჭვა, რა დროსაც მას გაუვარდა იარაღიდან, რასაც ახალგაზრდა მამაკაცის გარდაცვალება მოჰყვა.

V. მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები

ზემოაღნიშნულ ორ სისხლის სამართლის საქმეზე გენერალურმა პროკურატურამ სასამართლოს წინაშე დააყენა შუამდგომლობა, რომ სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემულ ორივე ბრალდებულს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეფარდებოდა პატიმრობა. სასამართლომ დააკმაყოფილა მხოლოდ 1 ბრალდებულის მიმართ მოთხოვნილი აღკვეთის ღონისძიების სახე და ბრალდებულს შეუფარდა პატიმრობა, ხოლო 1 ბრალდებულის მიმართ მოთხოვნილი აღკვეთის ღონისძიების სახე არ დააკმაყოფილა და ბრალდებულს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეეფარდა გირაო.

VI. გამოძიების შეწყვეტა

2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში გენერალურმა პროკურატურამ გენერალურმა პროკურატურამ იმ სისხლის სამართლის საქმეებზე, რომლებზეც გამოძიება მიმდინარეობს სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის მიერ ჩადენილ იმ დანაშაულებზე, რომლებიც განსაზღვრულია „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით, გამოძიება შეწყვიტა 5 სისხლის სამართლის საქმეზე, რომელთაგან 1-ზე გამოძიება

დანყებული იყო 2020 წელს, ხოლო 4-ზე 2021 წელს. ოთხივე საქმეზე გამოძიება შეწყდა სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული ქმედების არარსებობის გამო.

შენწყვეტილ სისხლის სამართლის საქმეებზე გამოძიება მიმდინარეობდა შემდეგი მუხლებით:

- 4 სისხლის სამართლის საქმეზე - სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით;
- 1 სისხლის სამართლის საქმეზე - სისხლის სამართლის კოდექსის 144³ მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, „ე“, „ზ“ ქვეპუნქტებით.

3.3 „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა¹⁶

I. მიღებული შეტყობინებები

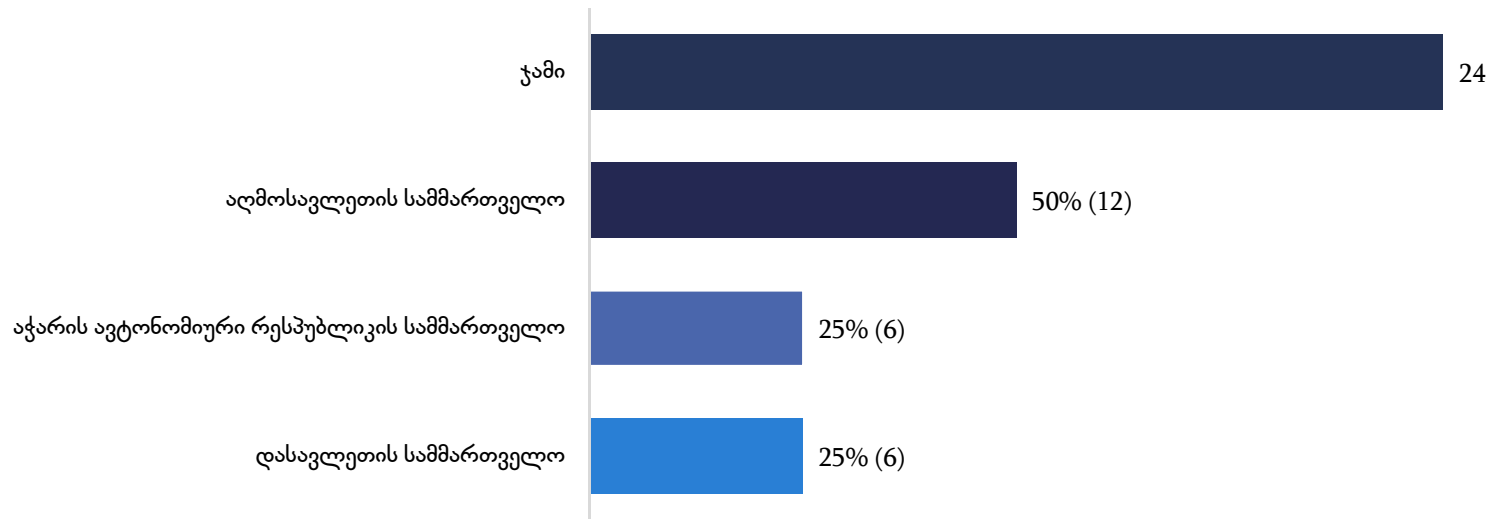
2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტში სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის მიერ ყოფით ნიადაგზე ჩადენილ იმ სავარაუდო დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, შემოვიდა

¹⁶ იგულისხმება სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის მიერ ყოფით ნიადაგზე ჩადენილი სსკ-ის 108-ე, 109-ე, 111-ე, 113-ე-118-ე, 120-ე-124-ე, 126-ე, 126¹, 137-ე-139-ე, 143-ე-144-ე და 150-ე-151¹ მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულები.

24 შეტყობინება. აქედან 50% (12 შეტყობინება) განიხილა საგამოძიებო დეპარტამენტის აღმოსავლეთის სამმართველომ, 25% (6 შეტყობინება) - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამმართველომ, ხოლო 25% (6 შეტყობინება) - დასავლეთის სამმართველომ.

შემოსული შეტყობინებების რაოდენობა

მიღებულ შეტყობინებებზე განხორციელებული რეაგირება

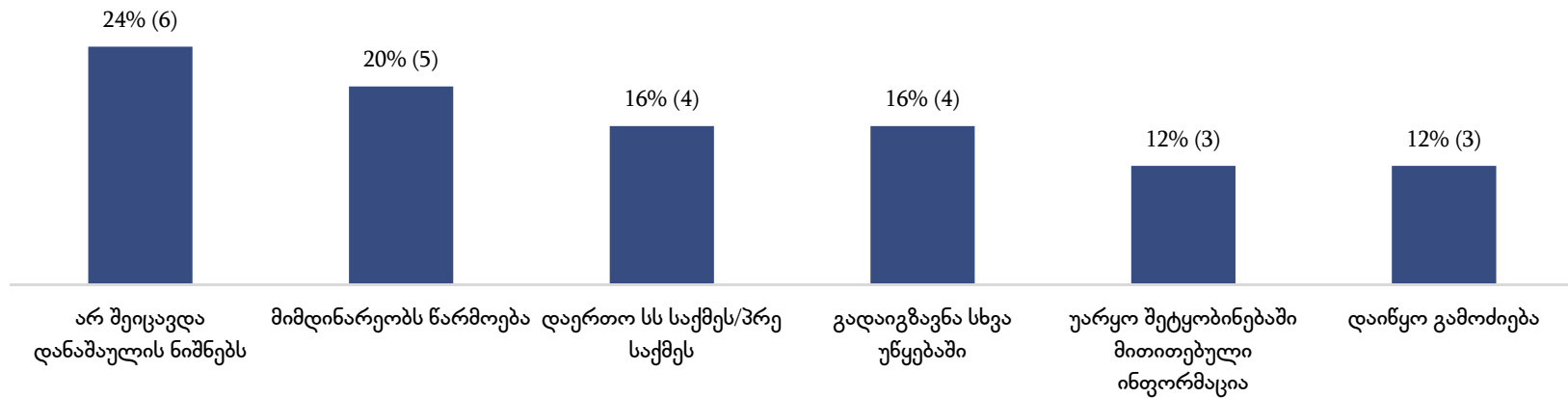
საგამოძიებო დეპარტამენტში შემოსული 24 შეტყობინება შეეხებოდა 24 პირს (ერთი შეტყობინება მოიცავდა ქმედებას ორი პირის მიმართ, ასევე, ორი სხვადასხვა შეტყობინება შეეხებოდა სხვადასხვა ქმედებას, ერთი და იმავე პირის მიმართ).

შემოსული შეტყობინებებიდან სავარაუდო მსხვერპლთა 24%-ის (6 პირი) მიმართ შეტყობინებები არ შეიცავდა დანაშაულის ნიშნებს, 20%-ის (5 პირი) მიმართ შემოსულ შეტყობინებებზე წარმოება მიმდინარეობს, 16% (4 პირი) მიმართ შემოსული შეტყობინებები დაერთო სს/პრე საქმეს, 16% (4 პირი) მიმართ შემოსული შეტყობინება გადაიგზავნა სხვა უწყებაში, 12% (3 პირმა) უარყო შეტყობინებაში მითითებული ინფორმაცია, ხოლო 12%-ის (3 პირი) მიმართ დაიწყო გამოძიება.

მიღებულ შეტყობინებებზე რეაგირება

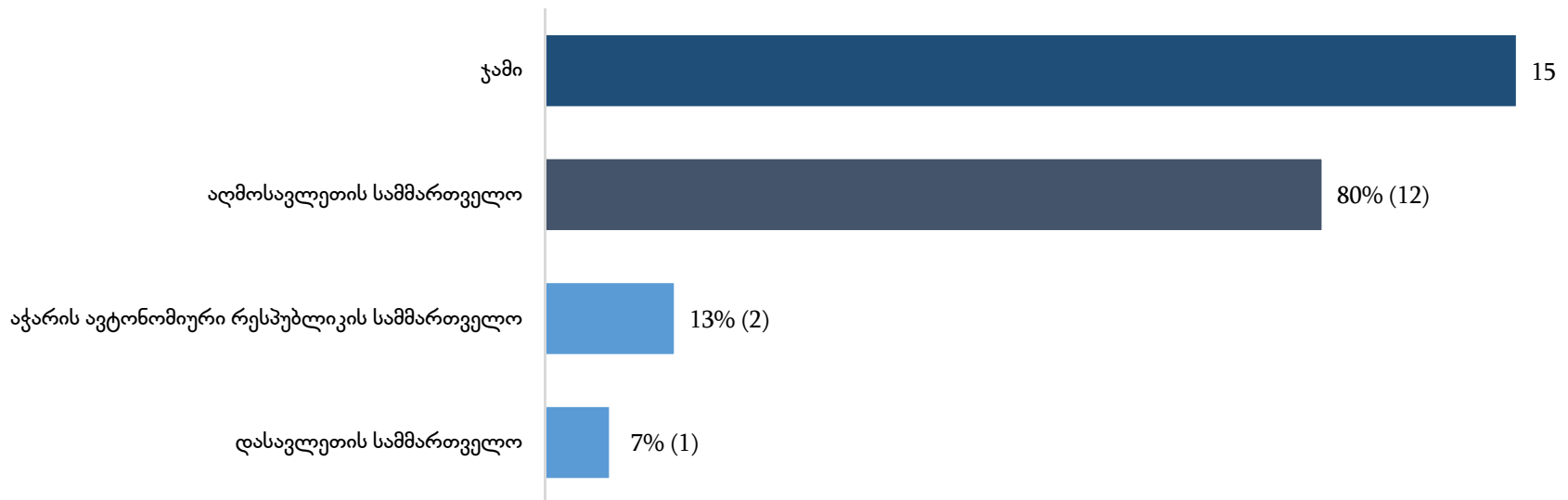
(დათვლილია სავარაუდო მსხვერპლთა რაოდენობის მიხედვით)

II. გამოძიების დაწყება

2022 წლის მარტი-მაისის სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტმა სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის მიერ ჩადენილ იმ დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, გამოძიება დაიწყო 15 სისხლის სამართლის საქმეზე.

გამოძიების დაწყების მაჩვენებელი

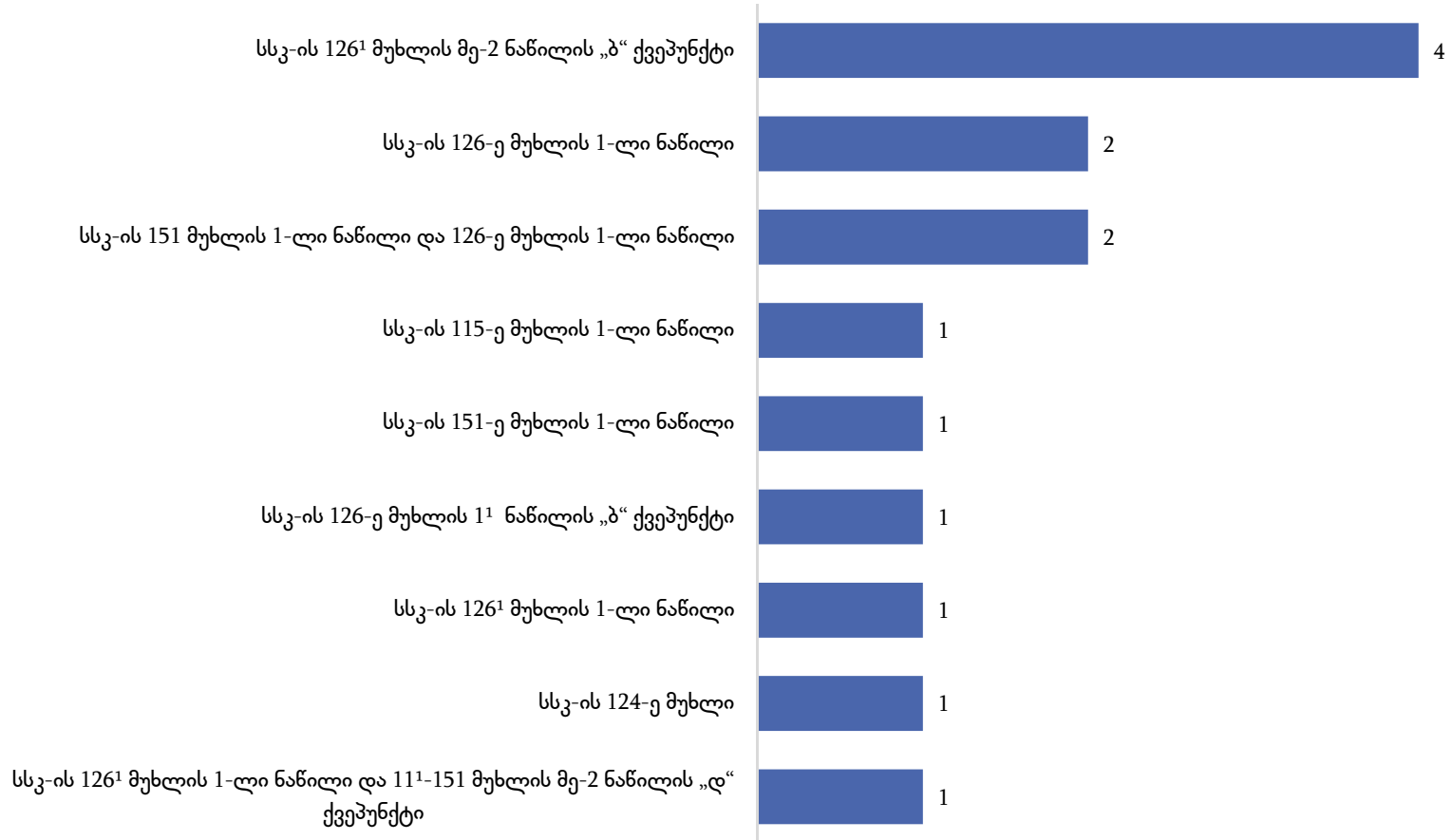

დანაშაულის კვალიფიკაცია

სისხლის სამართლის საქმეთა უმეტეს ნაწილზე გამოძიება დაიწყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლით. სამ შემთხვევაში გამოძიება დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით.

გამოძიების დაწყებისას ქმედებისთვის მინიჭებული კვალიფიკაცია

III. სისხლისსამართლებრივი დევნა

2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის/მოხელის მიერ ჩადენილ იმ დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტის წარმოებაში არსებულ 6 სისხლის სამართლის საქმეზე 6 პირის მიმართ.

- 1 პირი იყო სასაზღვრო პოლიციის ინსპექტორი და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი);
- 1 პირის იყო კრიმინალური პოლიციის თანამშრომელი (დეტექტივ-გამომძიებელი) და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (სამი ეპიზოდი) და 126¹ მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- 1 პირი იყო საპატრულო პოლიციის თანამშრომელი (პატრულ-ინსპექტორი) და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით;

- 1 პირი იყო სამხედრო პოლიციის თანამშრომელი (ინსპექტორი) და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ორი ეპიზოდ) და 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით;
- 1 პირი იყო სასაზღვრო პოლიციის წამყვანი სპეციალისტი და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) და 11'-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით;
- 1 პირი იყო საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მესხანძრე-მაშველი და მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ოთხი ეპიზოდი), 126¹ მუხლის პირველი ნაწილით (სამი ეპიზოდი) და 11'-151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით.

IV. მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები

საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ სასამართლოს წინაშე დააყენა შუამდგომლობა, რომ სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემული 6 ბრალდებულიდან 4-ს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეფარდებოდა პატიმრობა, ხოლო 2-ს - გირაო (სასამართლომ არ დააკმაყოფილა მხოლოდ 2 ბრალდებულის მიმართ მოთხოვნილი აღკვეთის ღონისძიების სახე და პატიმრობის ნაცვლად ბრალდებულს შეუფარდა გირაო).

V. გამოძიების შეწყვეტა

2022 წლის მაისი-აპრილის პერიოდში საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ გამოძიება შეწყვიტა 1 სისხლის სამართლის საქმეზე სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული ქმედების არარსებობის გამო. აღნიშნულ საქმეზე გამოძიება დაიწყო 2022 წელს და გამოძიება მიმდინარეობა სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის პირველი ნაწილით.

3.4 „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დანაშაულების სტატისტიკა¹⁷

I. მიღებული შეტყობინებები

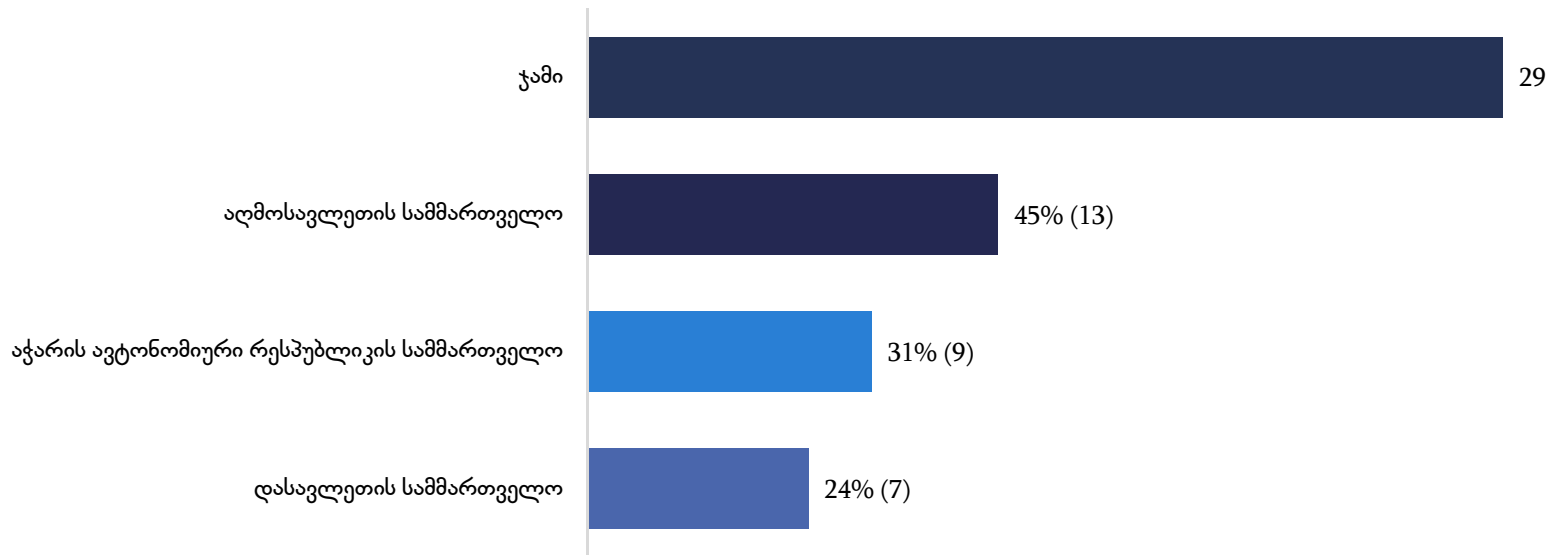
2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტში იმ სავარაუდო დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი (სსკ-ის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164⁴ მუხლები), შემოვიდა 29 შეტყობინება. აქედან 45% (13

¹⁷ იგულისხმება სსკ-ის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164⁴ მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულები.

შეტყობინება) განიხილა საგამოძიებო დეპარტამენტის აღმოსავლეთის სამმართველომ, 31% (9 შეტყობინება) - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამმართველომ, ხოლო 24% (7 შეტყობინება) - დასავლეთის სამმართველომ.

შემოსული შეტყობინებების რაოდენობა

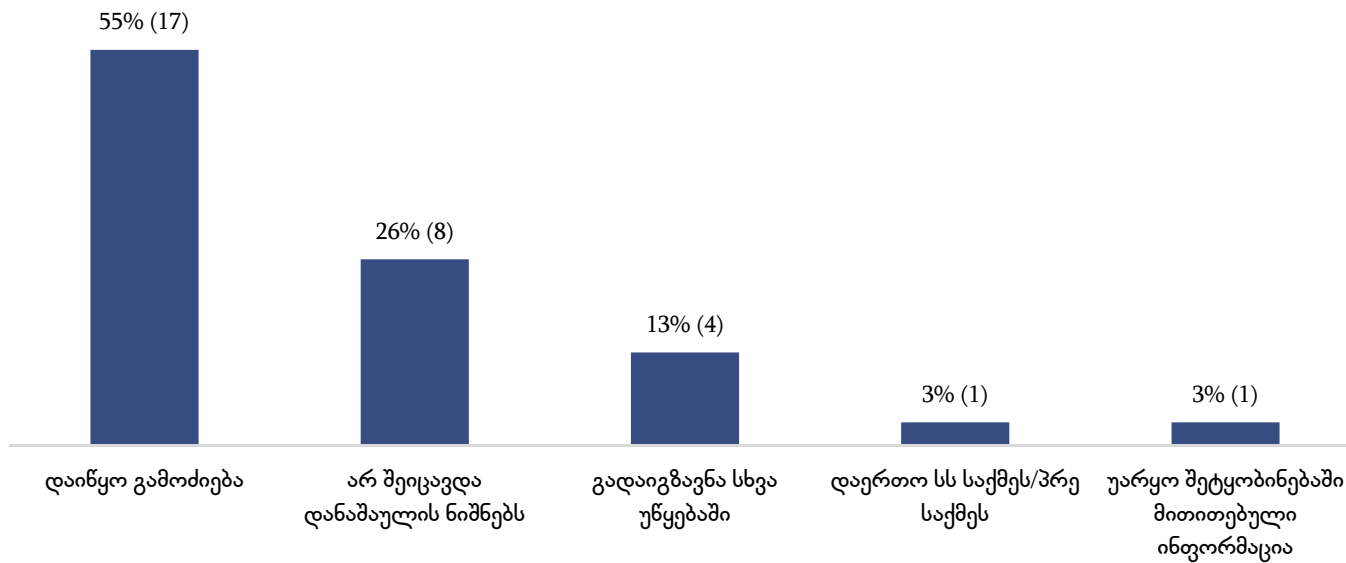
მიღებულ შეტყობინებებზე განხორციელებული რეაგირება

საგამოძიებო დეპარტამენტში შემოსული 29 შეტყობინება შეეხებოდა 31 პირს (რიგ შემთხვევებში, ერთი შეტყობინება მოიცავდა ქმედებას არა ერთი, არამედ რამდენიმე პირის მიმართ).

შემოსული შეტყობინებებიდან სავარაუდო მსხვერპლთა 55%-ის (17 პირი) მიმართ დაიწყო გამოძიება, 26% (8 პირი) შეტყობინებები არ შეიცავდა დანაშაულის ნიშნებს, 13%-ის (4 პირი) მიმართ შემოსული შეტყობინებები გადაიგზავნა სხვა უწყებაში, ვინაიდან არ განეკუთვნებოდა სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო კომპეტენციას, 3% (1) შეტყობინება დაერო სს/ პრე საქმეს, ხოლო 3% (1 პირი) უარყო შეტყობინებაში მითითებული ინფორმაცია.

მიღებულ შეტყობინებებზე რეაგირება
(დათვლილია სავარაუდო მსხვერპლთა რაოდენობის მიხედვით)

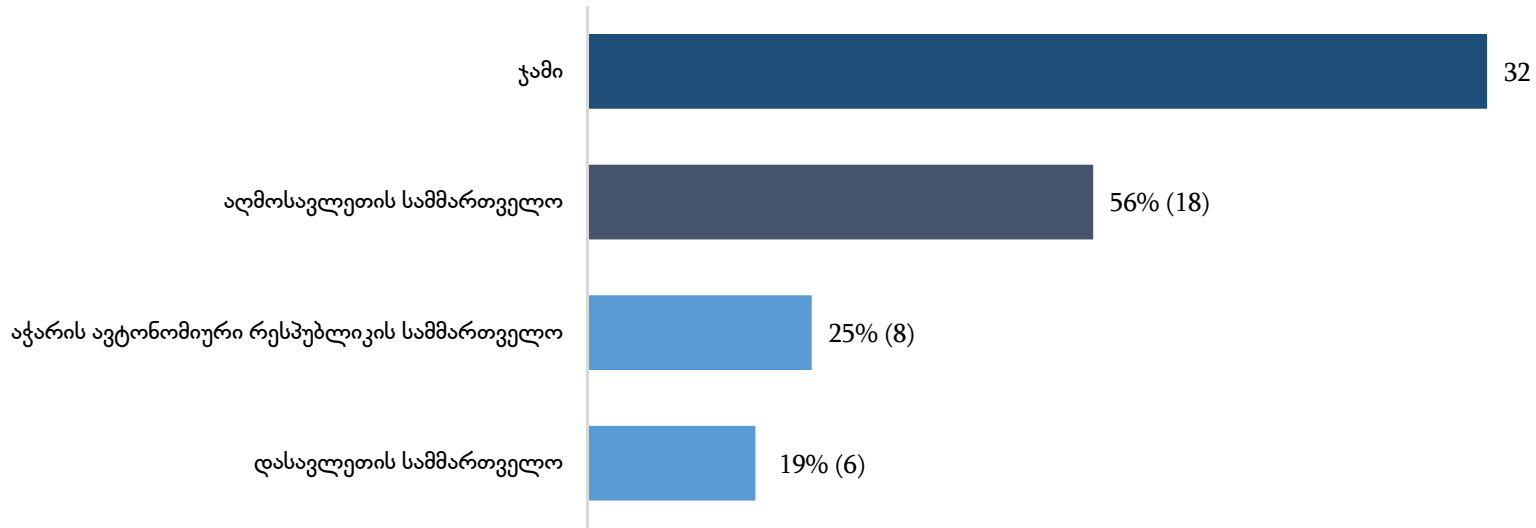

II. გამოძიების დაწყება

2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტმა იმ დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი (სსკ-ის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164^ა მუხლები), გამოძიება დაიწყო 32 სისხლის სამართლის საქმეზე.

გამოძიების დაწყების მაჩვენებელი

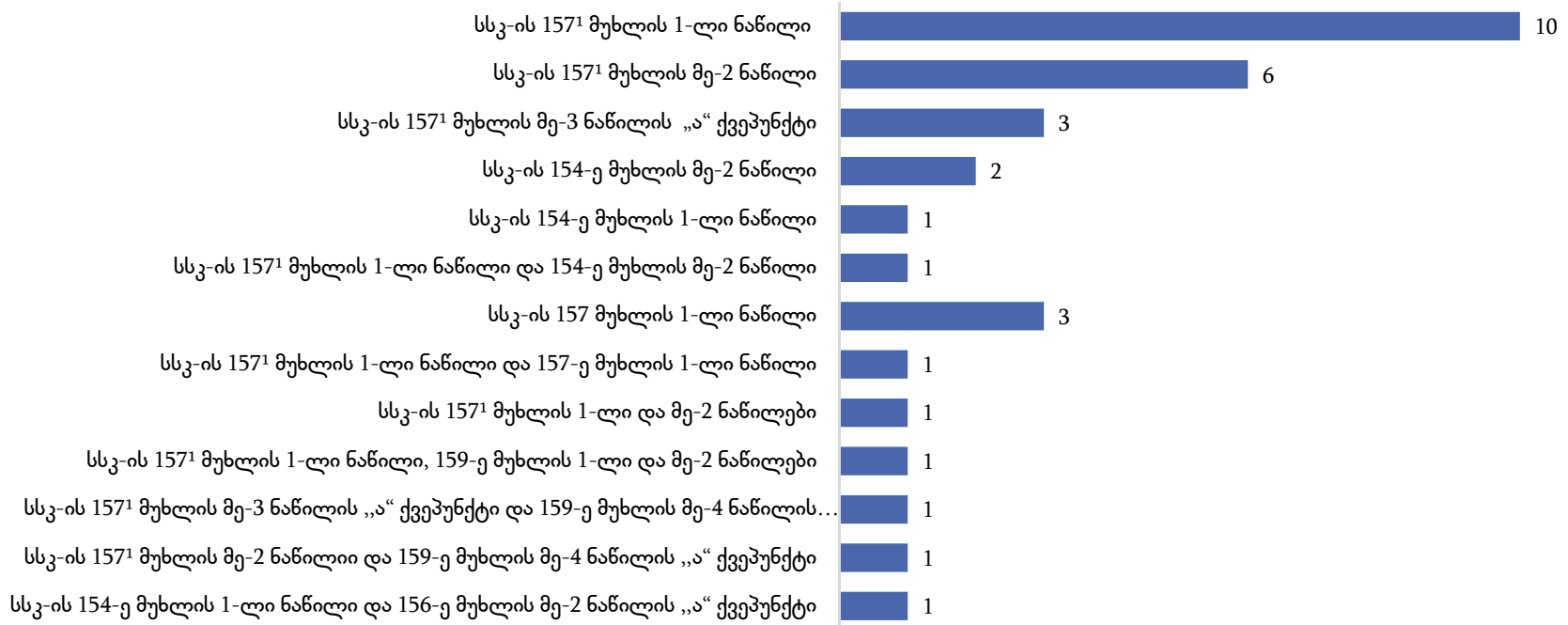

დანაშაულის კვალიფიკაცია

სისხლის სამართლის საქმეთა უმეტეს ნაწილზე გამოძიება დაიწყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 157¹ მუხლით.

გამოძიების დაწყებისას ქმედებისთვის მინიჭებული კვალიფიკაცია

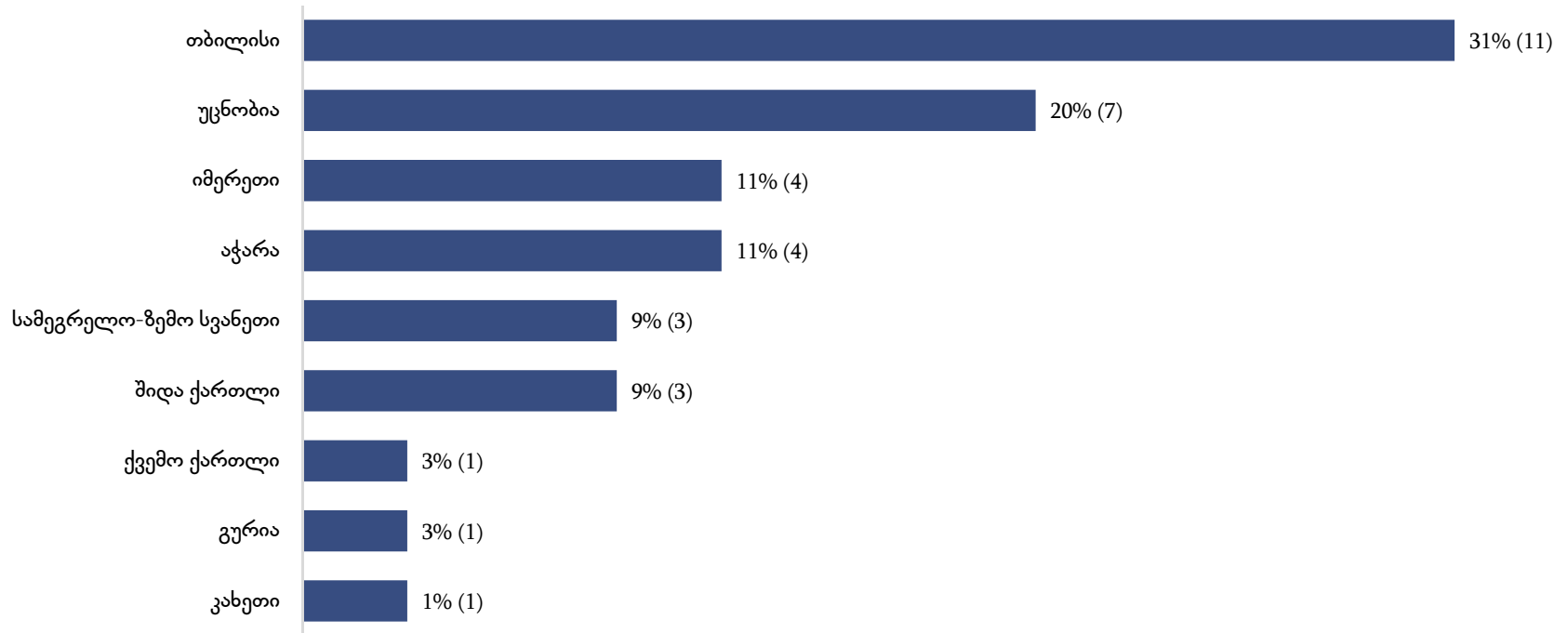

III. შესაძლო დანაშაულის გარემოებები

საგარეულო მსხვერპლთა უმრავლესობამ (31%) დანაშაულის ჩადენის ადგილად დაასახელა თბილისი.

შესაძლო დანაშაულის ჩადენის გეოგრაფიული არეალი

IV. სისხლისსამართლებრივი დევნა

2022 წლის მარტი-მაისის პერიოდში იმ სისხლის სამართლის საქმეებზე, რომლებზეც გამოძიება მიმდინარეობს დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი (სსკ-ის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164⁴ მუხლები), გენერალურმა პროკურატურამ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო 3 პირის მიმართ სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის საგამოძიებო დეპარტამენტის წარმოებაში არსებულ 2 სისხლის სამართლის საქმეზე.

- 2 პირის (მოქალაქის) მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 154-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და 156-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით;
- 1 პირის (მოქალაქის) მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნა დაიწყო დანაშაულთა ერთობლიობით - სისხლის სამართლის კოდექსის 154-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და 156-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით.

დანაშაულის გარემოებები:

- 2022 წლის 17 მარტს, თბილისში, აბაშიძის ქუჩაზე მდებარე ბარში, ტელეკომპანია ფორმულას ჟურნალისტი და ოპერატორები მისულები იყვნენ რესპოდენტთან ინტერვიუს ჩასაწერად, რა დროსაც ბრალდებულმა უკმაყოფილება გამოთქვა ჟურნალისტის საქმიანობასთან დაკავშირებით, მათ მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, არ მისცა ინტერვიუს ჩაწერის შესაძლებლობა და ბარის დატოვება მოსთხოვა, რაც ფიზიკურ დაპირისპირებაში გადაიზარდა.

- 2022 წლის 17 მარტს, ტელეკომპანია „მთავარი არხი“-ს ჟურნალისტი ემა გოგოხია და ამავე არხის ოპერატორი ზვიად აბლოთია ინტერვიუს ჩასაწერად ზუგდიდში, პოლიტიკური პარტია „კონსერვატიული მოძრაობის“ ოფისთან იმყოფებოდნენ. ამ

დროს, ადგილზე სწრაფი სვლით მივიდა ავტომანქანა, საიდანაც ბრალდებულები გადმოვიდნენ. ისინი შეურაცხმყოფელი შექახილებით და გინებით, ჟურნალისტს და მის ოპერატორს ინტერვიუს ჩანერის შეწყვეტას და მიმდებარე ტერიტორიის დატოვებას სთხოვდნენ. განხორციელებული დევნის დროს, ბრალდებულებმა ჟურნალისტს და მის ოპერატორს სხეულის სხვადასხვა არეში მრავლობითი დაზიანებები მიაყენეს.

- 2022 წლის 18 ივნისს, ქალაქ ბათუმში, „TV პირველის“ ოპერატორი პროფესიულ მოვალეობას ასრულებდა - რესპოდენტთან ერთად პირდაპირი ჩართვისთვის ემზადებოდა, რა დროსაც მასთან ბრალდებულები მივიდნენ და „TV პირველის“ საქმიანობასთან დაკავშირებით აგრესიული საუბრითა და გინებით უკმაყოფილება გამოთქვეს. აღნიშნულის შემდეგ, ოპერატორსა და ბრალდებულებს შორის სიტყვიერი შელაპარაკება და ფიზიკური დაპირისპირება დაიწყო. ბრალდებულებმა ოპერატორს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალნენ.

V. მოთხოვნილი და შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები

ზემოაღნიშნულ სისხლის სამართლის საქმეებზე გენერალურმა პროკურატურამ სასამართლოს წინაშე დააყენა შუამდგომლობა სამივე ბრალდებულის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახით - პატიმრობის მოთხოვნის თაობაზე, სასამართლომ მხოლოდ 1 ბრალდებულის მიმართ გამოიყენა პატიმრობა, ხოლო 2 ბრალდებულს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეუფარდა გირაო.

VI. გამოძიების შეწყვეტა

2022 წლის მარტი-აპრილის პერიოდში გამოძიება არ შეწყვეტილა იმ სისხლის სამართლის საქმეებზე, რომლებზეც გამოძიება მიმდინარეობს დანაშაულებზე, რომელსაც ითვალისწინებს „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი (სსკ-ის 153-ე-159-ე, 162-ე-163-ე და 164⁴ მუხლები).

დასაბუთებული წინადადებები გენერალურ პროკურატურას

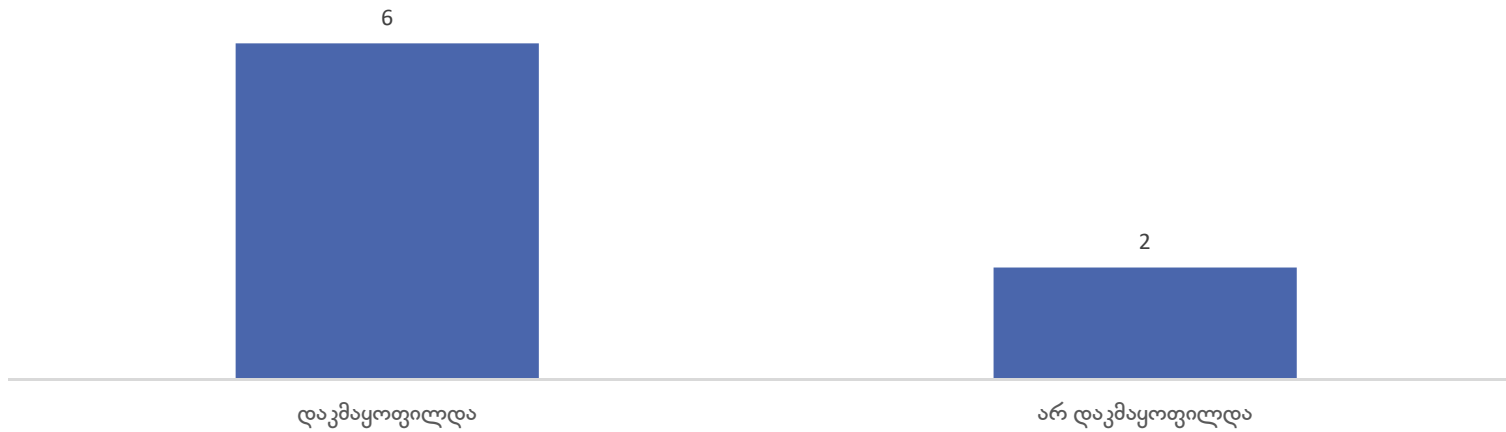
2022 წლის მარტი-აპრილის პერიოდში სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის უფროსის მოადგილემ, „სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის შესაბამისად, პროკურატურას 8 დასაბუთებული წინადადებით მიმართა. აქედან, 7 წინადადება შეეხებოდა საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების მიზანშეწონილობას, ხოლო 1 წინადადება კი, სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მიზანშეწონილობას.

დასაბუთებული წინადადებების შინაარსი

აღნიშნული 8 წინადადებიდან სრულად დაკმაყოფილდა 6 წინადადება, ხოლო 2 წინადადება არ დაკმაყოფილდა (1 წინადადება შეეხებოდა საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების მიზანშეწონილობას, ხოლო 1 წინადადება - სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მიზანშეწონილობას).

წინადადებების დაკმაყოფილების მაჩვენებელი

4. მონაცემები სისხლის სამართლის საქმეებზე სახალხო დამცველის მიერ გამოთხოვილი ინფორმაციის გაცემის შესახებ

2022 წლის 1 მარტიდან 1 ივნისამდე პერიოდში, საგამოძიებო სამსახურის წარმომადგენლებში არსებულ სისხლის სამართლის საქმეებზე სახალხო დამცველმა 70 წერილით მომართა სამსახურს, აღნიშნულ საქმეებზე ინფორმაციის გაცემის მოთხოვნით. ყველა მათგანზე სამსახურმა მოახდინა დროული რეაგირება და გასცა განცხადებებში მოთხოვნილი ინფორმაცია.

5. ახლო მომავლის გეგმები

5.1. სამოხელეო დანაშაულის პრევენციის საბჭოს შექმნა

სამოხელეო დანაშაულის პრევენციის მიზნით, სამსახური მომდევნო კვარტალში გეგმავს სამოხელეო დანაშაულის პრევენციის სპეციალური საბჭოს შექმნას, რომელშიც სამართალდამცავი სტრუქტურის წარმომადგენლები მიიღებენ მონაწილეობას და სადაც სპეციალური საგამოძიებო სამსახური წარადგენს გამოძიების დროს ამ უწყებებთან მიმართებით გამოვლენილ კონკრეტულ

გამონვევებს და შესთავაზებს მათი გადანაცვების გზებს, რომელთა საფუძველზეც საბჭო უფლებამოსილი იქნება შეიმუშაოს რეკომენდაციები და განახორციელოს მონიტორინგი მათ ჯეროვან შესრულებაზე. აღნიშნული საბჭოს ეფექტურ მუშაობაზე დიდწილად იქნება დამოკიდებული სამსახურის ქვემდებარე კონკრეტული დანაშაულების კლება; პოტენციურ მსხვერპლთა რიცხოვნობის შემცირება, სამსახურის რესურსის დაზოგვა და სამოხელეო დანაშაულის შედეგად სამართალდამცავი ორგანოს იმიჯზე მიყენებული ზიანის თავიდან არიდება. ასეთი ტიპის თანამშრომლობა რა თქმა უნდა საჭიროებს დახვეწას, განვითარებას და მუდმივ სამუშაო ფორმატში მოქცევას, რომ თანამშრომლობამ მოიცვას არამხოლოდ დანაშაულის შემდგომი პერიოდი, არამედ იგი ეფექტიან მექანიზმად იქცეს დანაშაულის პრევენციის მიზნებისთვის. როგორც უკვე აღნიშნა სპეციალური საბჭო უფლებამოსილი იქნება შეიმუშავოს შესაბამისი წინადადებები და გეგმები, რაც შედეგად მოიტანს ადამიანის უფლებათა დაცვის მეტ გარანტიებს და გაზრდის გამოძიების ეფექტიანობას.

დანაშაულის პრევენციისთვის ასევე მნიშვნელოვანია კრიმინოლოგებისაგან დაკომპლექტებულ გუნდთან თანამშრომლობა, რომლებიც ანალიზს გაუკეთებენ სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის ქვემდებარე დანაშაულებს, განსაზღვრავენ მის გამომწვევ მიზეზებს, ტენდენციებს, ხელშემწყობ გარემოებებს და გასცემენ რეკომენდაციებს ქვემდებარე დანაშაულების შემცირების და მათი თავიდან აცილების კონკრეტულ გზებთან დაკავშირებით.

5.2 ადამიანის უფლებების დაცვის დამატებითი გარანტიების შექმნა

მომდევნო კვარტალში სამსახური გეგმავს დაიწყოს მუშაობა ადამიანის უფლებების დაცვის დამატებითი გარანტიების შექმნის მიზნით, უზრუნველყოს:

5.2.1 დაზარალებულთა/მსხვერპლთა ჩართულობა საგამოძიებო პროცესში

სამსახურმა შემუშავა პროტოკოლი, მის წარმოებაში არსებულ არასათანადო მოპყრობის იმ საქმეებზე, სადაც არ იარსებებს გამოძიებისთვის ხელის შეშლის რისკები, პროცესის მონაწილეთა პერსონალური მონაცემების დაცვის პრინციპით, მსხვერპლს მისცეს საქმის მასალებთან წვდომის შესაძლებლობა, მათ შორის მისცეს შესაძლებლობა პირადად გაეცნოს ექსპერტიზის დასკვნებს, ვიდეო და აუდიო მასალასა და სხვა საგამოძიებო/საპროცესო მოქმედებებს, რათა პირს ჰქონდეს საკუთარი უფლებების რეალიზებისა და ამ უფლებების დაცულობის განცდა. აღნიშნულით უზრუნველყოფილი იქნება მსხვერპლის სრული ჩართულობა საგამოძიებო პროცესში, რომელსაც მიეცემა საშუალება არამხოლოდ მიიღოს ინფორმაცია გამოძიების მიმდინარეობის შესახებ, არამედ თავადაც გაეცნოს საქმის მასალებს და წარმოადგინოს საკუთარი მოსაზრებები მიმდინარე გამოძიების თაობაზე. აღსანიშნავია, რომ ეს არის ის სტანდარტი, რომელსაც უდგენს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო წევრ ქვეყნებს პოტენციურ მსხვერპლთა უფლებების დაცვის და რეალიზების თვალსაზრისით. სწორედ ამ სტანდარტის პრაქტიკაში დანერგვის მიზნით შემუშავდა სპეციალური სახელმძღვანელო წესები, რომელიც ფართო საჯარო დიკუსიის შემდგომ დამტკიცდება სამსახურის უფროსის ბრძანებით და გამოძიებლებისათვის იქნება სავალდებულო შესასრულებლად.

5.2.2 დაცვის სპეციალური ღონისძიებების ეფექტური გამოყენების ხელშეწყობა

დაცვის სპეციალური ღონისძიება ეს არის კანონმდებლობით განსაზღვრული ის მექანიზმი, რომელიც პოტენციურ მსხვერპლს აძლევს საშუალებას სათანადო საფუძვლების არსებობისას თავი იგრძნოს დაცულად. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია ყველა იმ საქმეში, სადაც მსხვერპლი/დაზარალებული თვლის, რომ დაექვემდებარა სამართალდამცავების მხრიდან არასათანადო მოპყრობას, გამომძიებელმა მომჩივანთან შეავსოს სპეციალური რისკის შეფასების კითხვარი. თუკი გამოძიება დაასკვნის, რომ არსებობს დაცვის სპეციალური ღონისძიების გამოყენების საფუძვლები და სახეზე არ გვექნება სახელმწიფო რესურსის უსაფუძვლო გამოყენება, იგი ამის შესახებ აცნობებს ზედამხედველ პროკურორს, რომელიც უფლებამოსილი იქნება მიიღოს გადაწყვეტილება ხსენებულ საკითხზე. აღნიშნული ღონისძიების პრაქტიკაში აქტიურად დანერგვა და განხორციელება კი კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გარანტია იქნება სავარაუდო მსხვერპლთა უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესების თვალსაზრისით. მომდევნო კვარტალში ამ მიმართულებითაც დაიწყება მუშაობა შესაბამისი კითხვარისა და მეთოდოლოგიის შესამუშავებლად.

5.3 ერთიანი საგამოძიებო პოლიტიკის დანერგვა

სამსახური მომდევნო კვარტალში გეგმავს დაიწყოს ერთიანი საგამოძიებო პოლიტიკის დანერგვა, რომლის განხორციელებაც შესაძლებელია შიდა სახელმძღვანელო დოკუმენტის შემუშავებით. დოკუმენტმა არსებული პრაქტიკის და გამოწვევების გათვალისწინებით უნდა მოიცვას ისეთი საკითხები, როგორცაა: გამოძიების დაწყების ერთიანი მიდგომები; ქმედებაზე სწორი კვალიფიკაციის განსაზღვრის რეკომენდაციები, რაც ამ დროისთვის პროკურორის კომპეტენციაა, ხოლო ახალი კანონის ამოქმედების შემდეგ, ეს ფუნქცია გამომძიებელს მიენიჭება და სწორედ საგამოძიებო ორგანოს მართებს გაანალიზოს მისი ქვემდებარე დანაშაულები და სასამართლოს საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით განსაზღვროს ქმედების კვალიფიკაციის

საკითხები; სახელმძღვანელოში აუცილებლად ასახული უნდა იყოს დაზარალებულად ცნობის სტანდარტები, რაც ასევე აქამდე არსებული საგამოძიებო, სასამართლო და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკის გაანალიზებას საჭიროებს; სახელმძღვანელო ასევე უნდა მოიცავდეს დევნის დაწყების სტანდარტებსაც, რადგანაც გამომძიებელი იქნება ის პირი, რომელმაც უნდა გადაწყვიტოს და შეათასოს საქმეში არსებული მტკიცებულებები იძლევა თუ არა სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების საფუძველს.

5.4 დონორი ორგანიზაციების საკოორდინაციო მექანიზმის შექმნა

სამსახურის საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან მუდმივი უკუკავშირის, ანგარიშგებისა და თანამშრომლობის გაძლიერების მიზნით იგეგმება დონორი ორგანიზაციების საკოორდინაციო მექანიზმის ფორმირება და წელიწადში 2-ჯერ შეხვედრების ჩატარების უზრუნველყოფა.

5.5 ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის გაზრდა

სამსახურის საგამოძიებო უფლებამოსილების ახალი მანდატის, შეტყობინებისა და საჩივრის მექანიზმის შესახებ მიზნობრივი ჯგუფების ცნობიერების ამაღლების, სამსახურის 3 თვის მუშაობის ანგარიშის გაცნობის (განხორციელებული, მიმდინარე და დაგეგმილი ღონისძიებები), სამიზნე ჯგუფებსა და სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს შორის თანამშრომლობის გაძლიერების მიზნით, მიმდინარე წლის 11-20 ივლისს იგეგმება საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება რეგიონში მოქმედ სამოქალაქო ორგანიზაციებთან,

სამართალდამცავი ორგანოების რეგიონულ წამომადგებლებთან, მანდატურის და რესურს-ცენტრების ხელმძღვანელებთან. ამ ღონისძიებით დაიწყება სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის თაობაზე ცნობიერების ამაღლების კამპანია „2022“.

და ბოლოს, ანგარიშვალდებულების, გამჭვირვალობისა და უკუკავშირის გაზრდის მიზნით, სამსურმა აღნიშნული ანგარიშით დაიწყო კვარტალური ორენოვანი ანგარიშების მომზადება და გამოქვეყნება, რასაც სისტემატური სახე ექნება.

